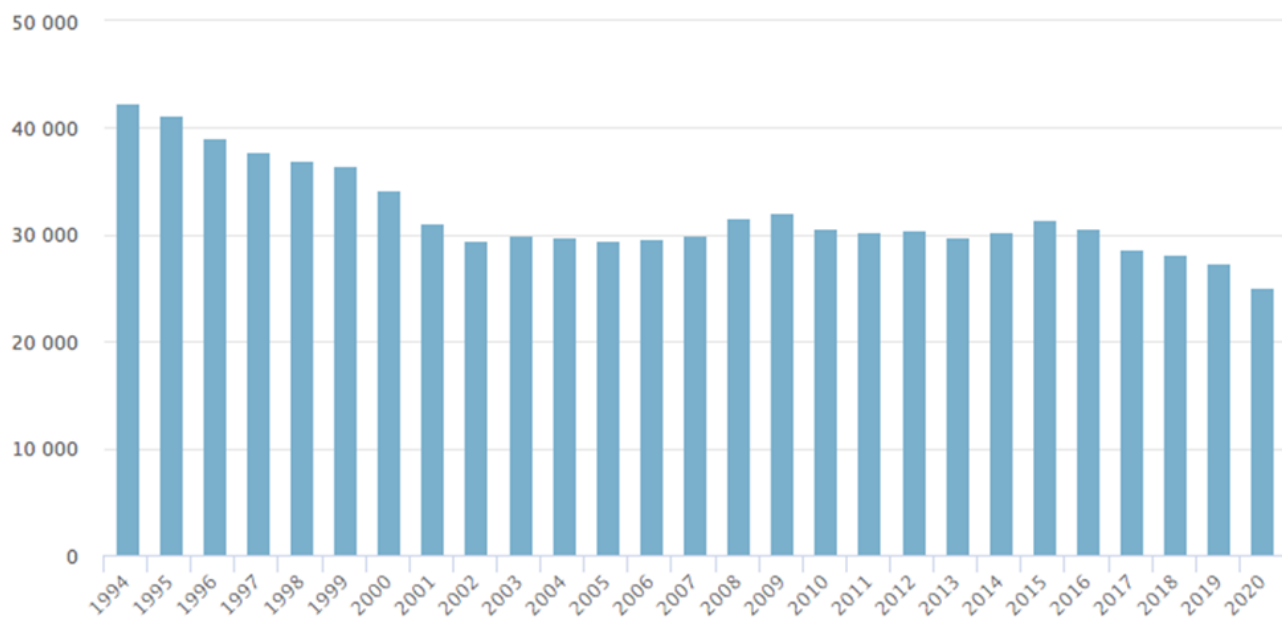

TINKLO VYSTYMO PRIELAIDŲ ANALIZĖ

1. LIETUVOS GYVENTOJŲ SKAIČIAUS KAITOS TENDENCIJOS IR PROGNOZĖ

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2021 metų rugpjūčio 1 d. šalyje buvo registruota 2 783 513 nuolatinių gyventojų. Tai rodo, kad nuo 2013 metų šalies gyventojų skaičius sumažėjo 5,85 proc. Labiausiai tikėtinos šio sumažėjimo priežastys yra jau nuo 1994 metų Lietuvoje fiksuojamas neigiamas natūralus gyventojų prieaugis (žr. 1.1 paveikslą) ir migracija.

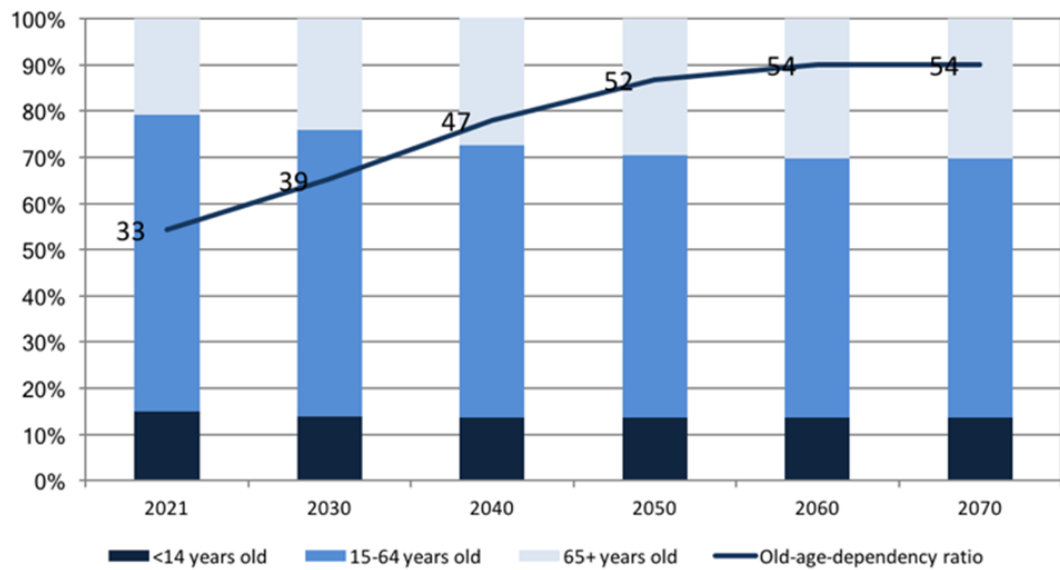
1.1 paveikslas. Gimstamumas Lietuvoje (1994–2020 m.)

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Atliekamos analizės kontekste itin svarbu akcentuoti ir gyventojų senėjimo bei vidutinio šalies gyventojų amžiaus didėjimo aspektą – yra prognozuojama, kad senatvės priklausomybės koeficientas Lietuvoje iki 2060 metų pakils iki 54 balų (žr. 1.2 paveikslą).

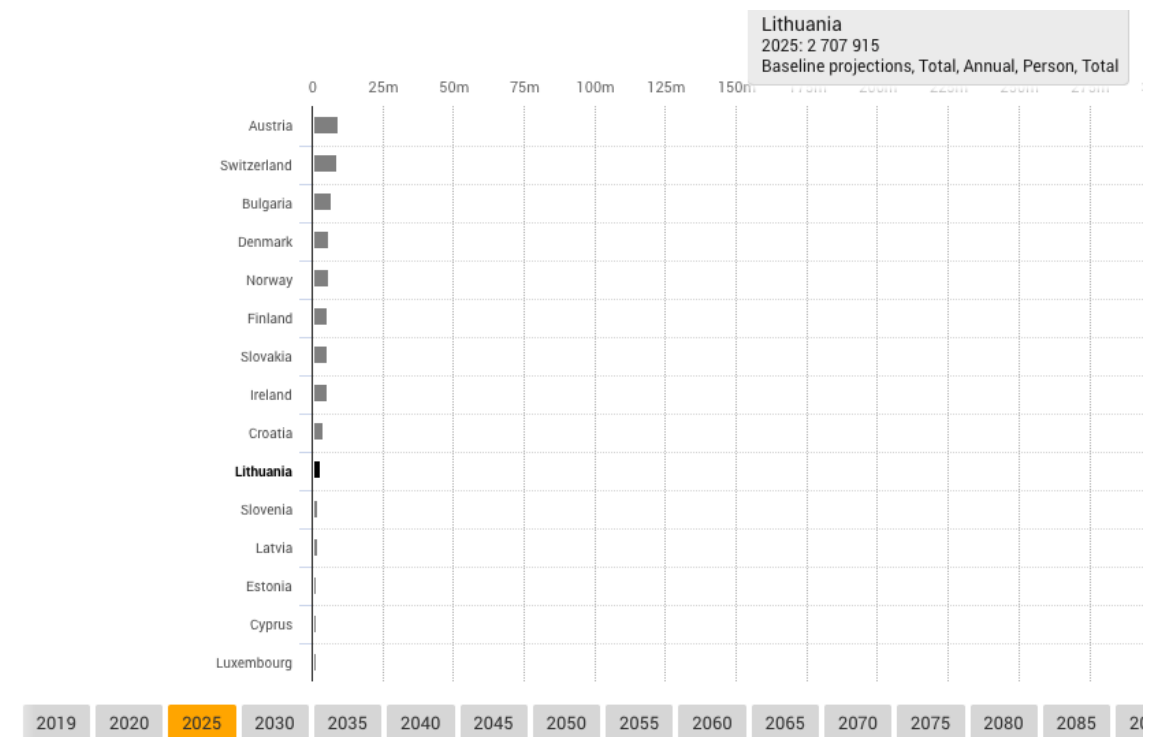
1.2 paveikslas. Gyventojų prognozė pagal amžiaus grupę ir senatvės priklausomybės koeficientas

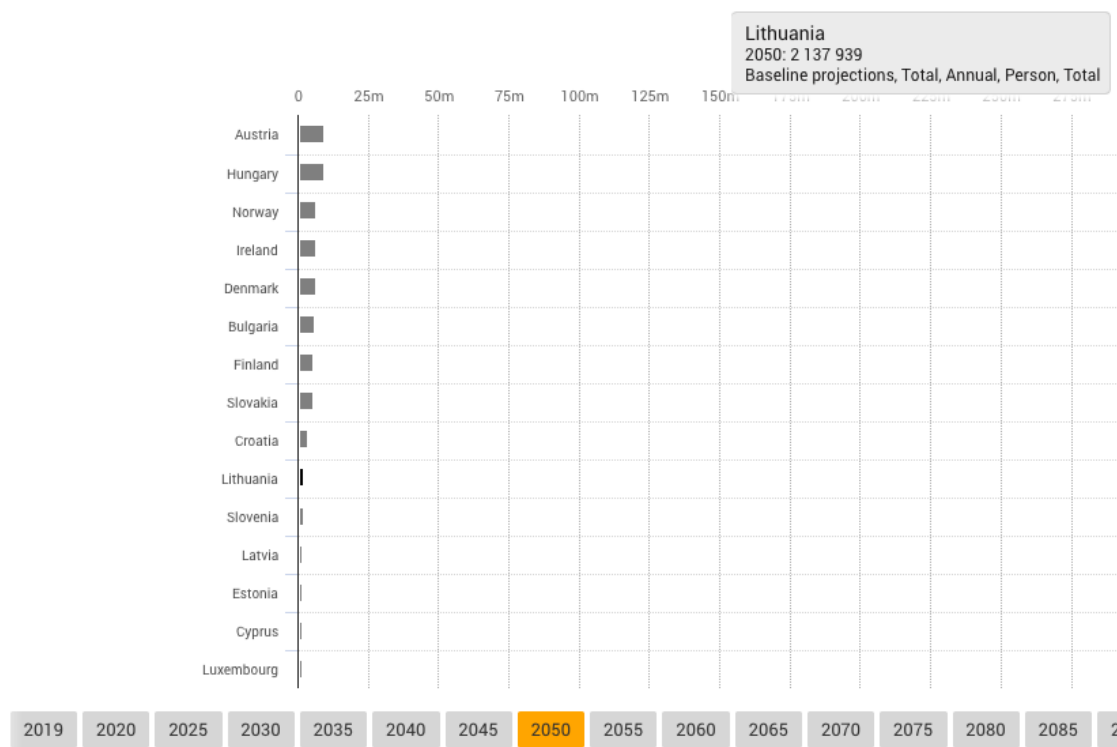

Šaltinis: *Eurostat* duomenų bazė (<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>).

Eurostat parengta gyventojų skaičiaus kaitos prognozė rodo, kad Lietuvoje gyventojų sumažės nuo 2 707 915 gyventojų 2025 m. iki 2 137 939 gyventojų 2050 m. (žr. 1.3 paveikslą).

1.3 paveikslas. Gyventojų skaičiaus Lietuvoje kaitos prognozė (2025–2050 m.)

Šaltinis: Eurostat duomenų bazė (<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>).

Gyventojų skaičiaus Lietuvoje kaitos prognozė pagal regionus (žr. 1.4 paveikslą) rodo artimiausio laikotarpio gyventojų kaitą didžiuosiuose regionuose, numatomas gyventojų skaičiaus didėjimas tik Vilniaus apskrityje nuo 819 721 gyventojų 2020 m. iki 836 728 gyventojų 2025 m.

1.4 paveikslas. Gyventojų skaičiaus Lietuvoje kaitos prognozė pagal apskritis (2019–2040 m.)

TIME	2019	2020	2025	2030	2035	2040
GEO						
Vilniaus apskritis	819 538	819 721	836 728	829 641	818 732	808 007
Kauno apskritis	561 430	561 818	547 349	522 892	499 360	477 680
Klaipėdos apskritis	317 722	319 161	315 049	303 524	292 209	281 567
Siaulių apskritis	262 487	261 580	247 423	228 890	212 860	198 592
Panevėžio apskritis	214 617	211 558	192 686	173 981	157 646	143 151
Alytaus apskritis	135 906	134 527	124 256	113 233	103 611	94 912

Šaltinis: Eurostat duomenų bazė (<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>).

Didžiausias gyventojų skaičiaus mažėjimas iki 2025 m. prognozuojamas Panevėžio apskrityje – 18 872 gyventojais. Iki 2040 m. prognozuojama, kad labiausiai mažės Kauno apskrities gyventojų skaičius – net 84 138 gyventojais.

2. LIETUVOS ŪKIO IR DARBO RINKOS RAIDOS TENDENCIJOS

Stebint darbuotojų skaičiaus raidą Lietuvoje, pastaruosius 9 metus pastebimas atskirų veiklos sričių dominavimas – kaip ir 2013 metų pabaigos duomenimis, taip ir 2021 metų pabaigoje daugiausia užimtų darbo vietų sutelkta apdirbamosios gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto, transporto ir saugojimo, švietimo bei žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo veiklos srityse (žr. 2.1 lentelę).

2.1 lentelė. Užimtų darbo vietų 2013–2021 m.

	Užimtų darbo vietų (tūkst.)				
	2013 K4	2015 K4	2017 K4	2019 K4	2021 K4
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	29,5	30,3	28,8	25,9	24,4
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8
C. Apdirbamoji gamyba	187,9	199,6	203,1	207,4	211,5
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	12,3	12,9	12	10,9	10,7
E. Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	15,1	15,3	15	14,8	14,4
F. Statyba	84,8	89,9	90,4	93,5	97,4
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	210	216,4	213,2	207,5	205
H. Transportas ir saugojimas	100,8	105,8	118,9	140,9	148,9
I. Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	34,6	37,7	39,7	42,3	40,9
J. Informacija ir ryšiai	25	27,4	29,1	32,5	39,8
K. Finansinė ir draudimo veikla	15,5	15,8	16,3	18,3	19,3
L. Nekilnojamojo turto operacijos	16,6	18,4	17,7	16,9	17,1
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	46,4	50,7	53,2	54	55,7
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	47,9	52,8	57,5	60	62,9
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	78	80,3	80,9	80,1	82,7
P. Švietimas	147,5	144,1	139,6	135,7	134,8
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	101,2	104,1	105,7	109	114,3
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	25,1	27	27,8	27,3	26,4
S. Kita aptarnavimo veikla	13,2	13,6	12,9	12,9	12,9

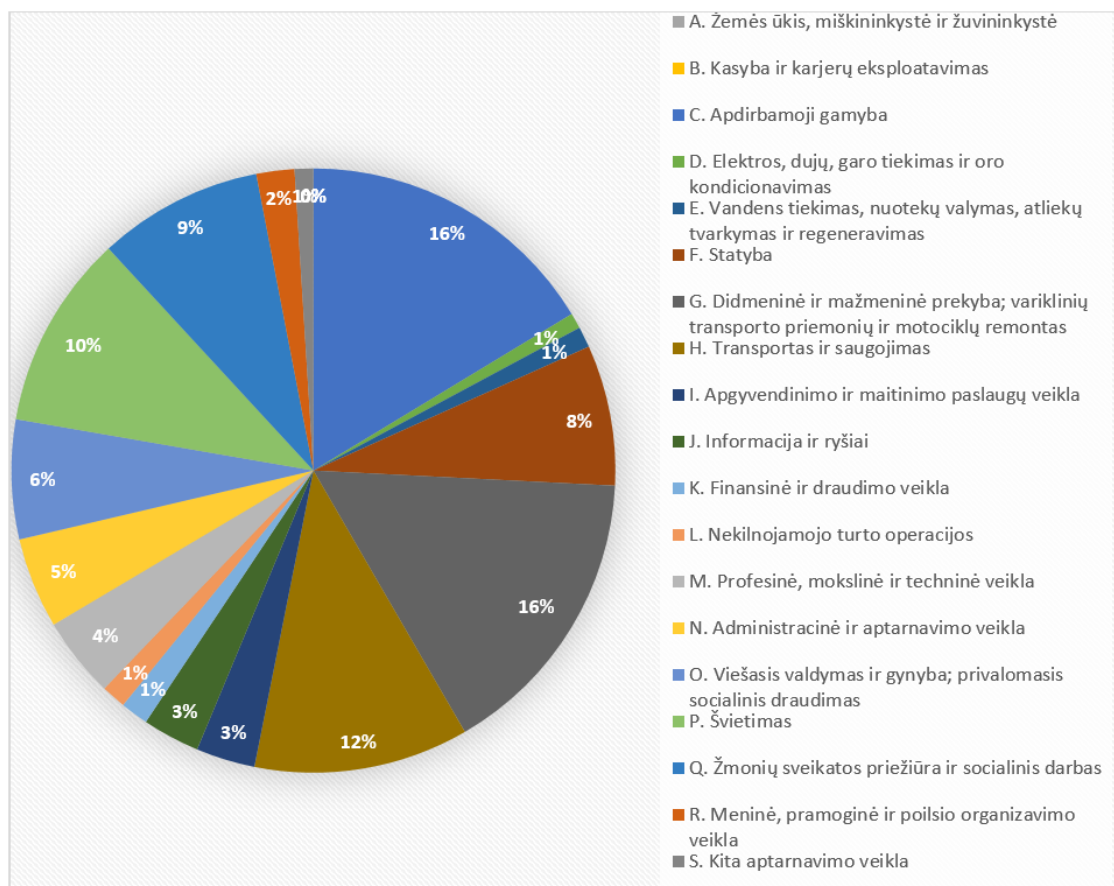
Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Palyginus duomenis matyti, kad 2013 metais, kai didmeninė ir mažmeninė prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas dominavo pagal užimtas darbo vietas, 2021

metais didžiausias užimtumas skaičiuojamas apdirbamosios gamybos veiklos srityje. Sparčiausias užimtų darbo vietų skaičiaus augimas iš visų ūkio sektorių nuo 2013 metų pastebimas transporto ir saugojimo veiklos srityje, didžiausias mažėjimas – švietimo veiklos srityje.

Daugiau negu pusę – 54 proc. užimtų darbo vietų šalyje 2021 metais sudarė keturios veiklos sritys (žr. 2.1 paveikslą) – apdirbamoji gamyba, didmeninė ir mažmeninė prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas, transportas ir saugojimas bei švietimas.

2.1 paveikslas. Užimtų darbo vietų pagal ekonominės veiklos sritis 2021 K4

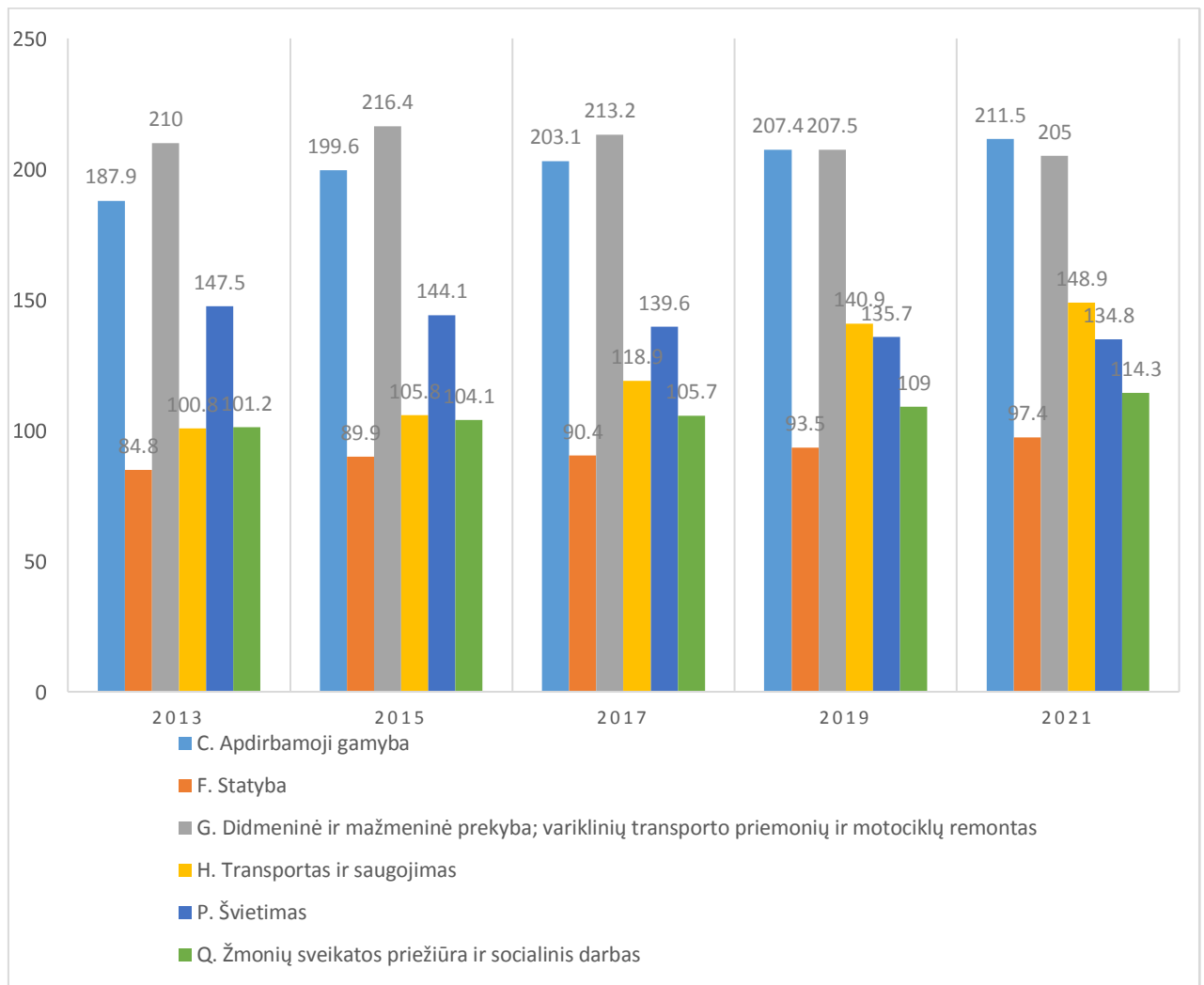

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Kitos likusios penkiolika ekonominės veiklos sričių pagal užimtų asmenų skaičių užima mažesnę rinkos dalį ir telkia likusius 46 proc. užimtų asmenų.

Pastaruosius 9 metus iš didžiausių ūkio sektorių mažėja P sektoriuje fiksuojamų užimtų asmenų skaičius (–12,7 tūkst. asmenų per minimą laikotarpį), o nuo 2015 metų fiksuojamas ir G sektoriaus užimtų asmenų skaičiaus mažėjimas (–11,4 tūkst. asmenų per minimą laikotarpį) (žr. 2.2. paveikslą).

2.2 paveikslas. Užimtų darbo vietų didžiausiuose šalies ūkio sektoriuose skaičiaus kaitos tendencijos 2013–2021 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Sparčiausias augimas iš stambiausių sektorių fiksuojamas H sektoriuje, kuriame per pastaruosius metus užimtų asmenų skaičius išaugo beveik 48 proc. (nuo 100,8 tūkst. asmenų 2013 metų pabaigoje iki 148,9 tūkst. asmenų 2021 metų pabaigoje). Svyravimai kituose ūkio sektoriuose per pastaruosius metus buvo santykinai nežymūs, užimtų asmenų šiuose sektoriuose skaičius per pastaruosius keletą metų daugiausia išliko stabilus.

3. VALSTYBINIŲ PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGŲ, KURIOSE ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA ĮGYVENDINA SAVININKO (DALININKO) TEISES IR PAREIGAS, TINKLO SITUACIJA

Lietuvoje 2022 metų sausio 1 dieną veikė 56 juridiniai asmenys – valstybinės profesinio mokymo įstaigos¹, kuriose Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas (dalis su veikiančiais skyriais ar filialais – anksčiau buvusiomis savarankiškoms profesinio mokymo įstaigomis²), realus tinklas Lietuvoje pavaizduotas 3.1 paveiksle.

3.1 paveikslas. Profesinio mokymo paslaugas teikiančių (valstybės) įstaigų tinklas Lietuvoje

Šaltinis: sukurta, naudojantis Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) duomenimis.

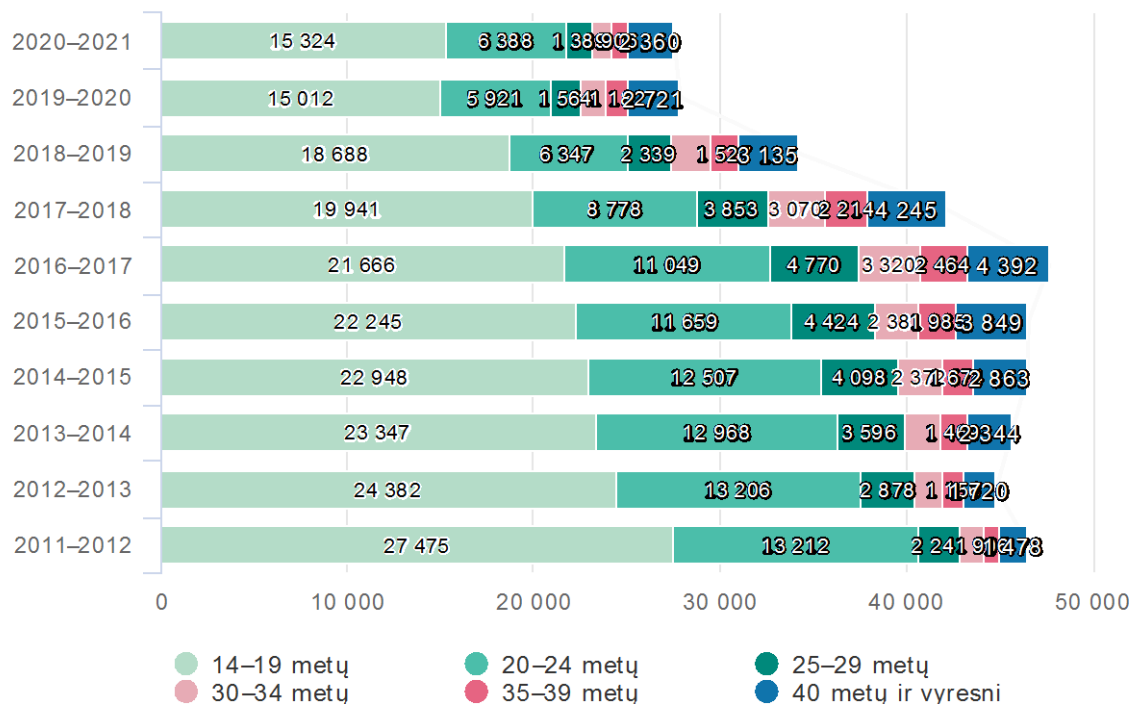
Pastaruosius 10 metų daugmaž vienodu tempu mažėjant profesinio mokymo sistemoje kasmet besimokančių 14–19 metų amžiaus asmenų bei 20-ies ir vyresnio amžiaus asmenų grupėms, pastaruosius keletą metų suaugusiųjų asmenų mokymasis pagal pirminio profesinio mokymosi programas netgi nežymiai gerėjo – 2011–2012 m. m. 20 metų ir vyresniems asmenims tarp visų

¹ 1.4.1 paveiksle šių įstaigų buveinė pažymėta – apytiksliai – mėlyna spalva.

² 1.4.1 paveiksle šių įstaigų buveinė pažymėta – apytiksliai – oranžine spalva.

besimokančiųjų sudarius 40,95 proc., 2020–2021 m. m. šis parametras jau siekė 44,27 proc., bet pikas buvo 2016–2017 m. m., kai buvo pasiekti netgi 54,54 proc. (žr. 3.2 paveikslą).

3.2 paveikslas. Pirminio profesinio mokymo įstaigų mokiniai pagal amžių

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Atsižvelgiant į pastaruosius 10 metų profesinio mokymo įstaigose besimokančių 14–19 metų amžiaus asmenų skaičių, galima daryti prielaidą, kad pastaruosius keletą metų profesinio mokymo sistemą papildė apie 7 000 asmenų, kurie į profesinio mokymo programas stoja pagrindinį išsilavinimą įgiję bendrojo ugdymo mokykloje. Ši prielaida yra teisinga, žinant, kad profesinio mokymo įstaigose besimokantys 17–19 metų asmenys taip pat įgyja ir vidurinį išsilavinimą, besimokydami profesinio mokymo įstaigose veikiančių gimnazijos mokymosi skyrių 3–4 klasėse, taip pat pažymėtina, kad nedidelė dalis visos analizuojamos grupės – 14–16 metų jaunuoliai – profesinio mokymo įstaigų gimnazijos mokymo skyriuose pradeda mokytis nuo 1 klasės. Mokyklinio amžiaus Lietuvos gyventojų statistinių duomenų analizė, taip pat ir stojimo į profesinio mokymo įstaigas srauto kaitos tendencijos rodo, kad kasmet profesinį mokymą pasirenka apie 25 proc. bendrojo ugdymo mokyklose pagrindinį išsilavinimą įgijusių asmenų. Atsižvelgiant į tai ir įvertinus, kiek Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose 2021–2022 mokslo metais yra besimokančiųjų kiekvienoje klasėje, galima prognozuoti, koks srautas mokinių pasirinks profesinį mokymą (žr. 3.1 lentelę) ir vidurinį išsilavinimą kartu su profesine kvalifikacija įgis profesinio mokymo įstaigose per ateinančius 10 metų.

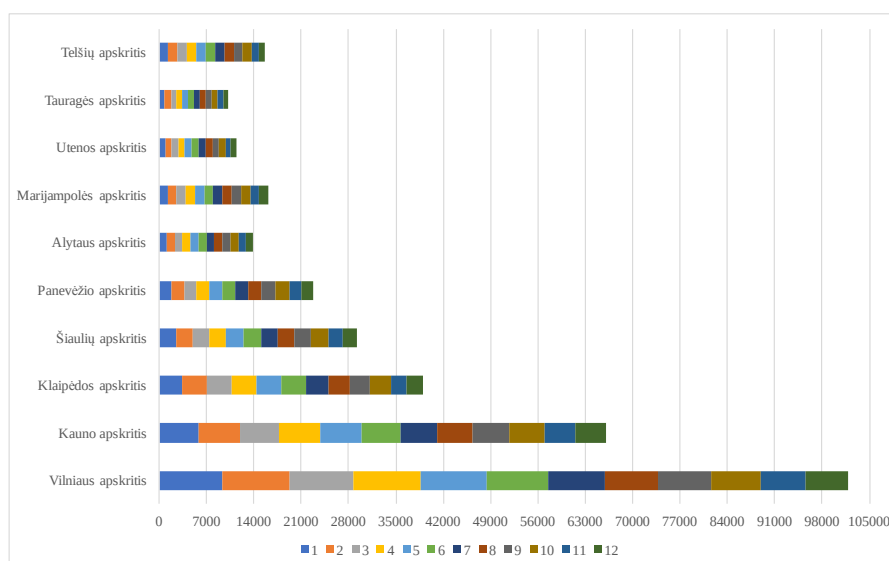
3.1 lentelė. Lietuvos švietimo įstaigose 2021–2022 m. m. 1–12 klasėse besimokančių mokinių skaičius

	Vilniaus apskritis	Kauno apskritis	Klaipėdos apskritis	Šiaulių apskritis	Panevėžio apskritis	Alytaus apskritis	Marijampolės apskritis	Utenos apskritis	Tauragės apskritis	Telšių apskritis	VISO:	Potencialiai stos į PM
1	9386	5786	3379	2469	1783	1100	1253	909	837	1283	28185	7046
2	9839	6113	3651	2480	1910	1225	1338	977	909	1452	29894	7474
3	9530	5829	3618	2457	1788	1136	1368	922	833	1373	28854	7214
4	9837	6077	3722	2530	1898	1214	1327	992	802	1350	29749	7437
5	9821	6200	3772	2556	2030	1250	1387	1009	882	1379	30286	7572
6	9141	5733	3527	2611	1894	1139	1335	1080	873	1460	28793	7198
7	8288	5355	3356	2403	1882	1133	1396	986	917	1349	27065	6766
8	7838	5222	3144	2421	1973	1215	1405	1016	856	1374	26464	6616
9	7857	5433	3074	2460	2050	1188	1308	953	864	1290	26477	6619
10	7406	5274	3013	2660	2143	1199	1459	988	897	1391	26430	6608
11	6603	4586	2361	2130	1618	1098	1228	791	802	995	22212	
12	6398	4525	2316	2132	1745	1006	1267	754	810	950	21903	
VISO:	101944	66133	38933	29309	22714	13903	16071	11377	10282	15646	326312	70549

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Svarbu pastebėti, kad kiekvienoje Lietuvos apskrityje prognozuojamas į ten veikiančias profesinio mokymo įstaigas kasmet galimai stosiančių jaunuolių skaičius yra vertintinas skirtingai. Pavyzdžiui, Vilniaus apskrityje 2022 metais į čia veikiančias profesinio mokymo įstaigas (žr. 3.1 paveikslą) galimai stos 1 852 iš dabar besimokančių 7 406 dešimtokų, į Kauno apskrityje veikiančias įstaigas – 1 319, bet į Utenos apskrityje veikiančias įstaigas – 247 iš 988, o į Tauragės – tik 224 dabar 10-oje klasėje besimokantys mokiniai. Akivaizdu, kad šiuo – pagrindinį išsilavinimą įgijusių asmenų stojimo į profesinio mokymo įstaigą – aspektu situacija Utenos apskrityje ateinančius 10 metų bus dramatiška. Nedaug geresnė ji bus Marijampolės, Alytaus, Panevėžio, Šiaulių ir netgi Klaipėdos apskrityse, kuriose šiuo metu bendrojo ugdymo mokyklose 1–10-ose klasėse besimokančių mokinių skaičius yra labai nedidelis (taip pat žr. 3.3 paveikslą).

3.3 paveikslas. Lietuvos švietimo įstaigose 2021–2022 m. m. 1–12 klasėse besimokančių mokinių skaičius

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Pagal 3.3 paveiksle pateiktus duomenis aišku, kad visose Lietuvos apskrityse ateinančius 10 metų 14–16 metų amžiaus mokinių stojimo į profesinio mokymo įstaigas apimtys nesikeis gerėjimo linkme – per ateinančius kelerius metus jos dar nežymiai mažės ir ilgainiui stabilizuosis, galimai toliau nemažėjant, bet ir natūraliai nedidėjant besimokančių mokyklinio amžiaus asmenų daliai. Pastarosios dalies mažėjimas ir anksčiau buvo kompensuojamas didinant kitą – darbingo amžiaus suaugusiųjų – profesinio mokymo sistemoje besimokančiųjų dalį. Nors statistiniai duomenys rodo, kad vaikų ir jaunuolių Lietuvoje nedaugės, visgi mokyti ir profesinio mokymo programose jų galima pritraukti daugiau. Tuo tarpu sistemoje besimokančių suaugusiųjų asmenų dalį yra galimybių žymiai didinti.

Bendra jaunimo ir suaugusiųjų mokymosi situacija Lietuvoje yra keistina, ieškant veiksmingų sprendimų ir kiekviename Lietuvos regione įgyvendinant pokyčius tiek mokymosi paslaugų pasiūlos atitikties besimokančiųjų ir darbo rinkos poreikiams didinimo, tiek mokymo paslaugų prieinamumo gerinimo srityse, įvertinant šiuos, profesinio mokymo paslaugų veiksmingumui įtaką darančius veiksnius:

a) **užimtųjų pasiskirstymo pagal šalies ūkio sektorius 2013–2021 m. situacija ir tendencijos** (Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenys, 2021 m.). Šis veiksnys pagrindžia konkrečiame regione planuojamų plėtoti suaugusiųjų ir profesinio mokymo paslaugų pasiūlos poreikį, atskleidamas analizuojamoje geografinėje teritorijoje veikiančių verslo subjektų ar pavienių asmenų priklausomybę tam tikrai ekonominių veiklos rūšių grupei. Daroma prielaida, kad tam tikram ekonominės veiklos sektoriui priskirtinų profesinio mokymo paslaugų poreikis, įgyvendinant formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo bei neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas, yra pagrįstas, kuo tiksliau jis atitinka regione dominuojančių ūkio sektorių sudėtį;

b) **darbingo amžiaus asmenų skaičius į regiono sudėtį įeinančiose savivaldybėse** (Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenys, 2021 m.). Šis veiksnys leidžia įvertinti mokymosi visą gyvenimą paklausos potencialą, darant prielaidą, kad dalis darbingo amžiaus asmenų pasirinks turimos kvalifikacijos tobulinimo arba papildomos kvalifikacijos įgijimo paslaugas stipriose bei moderniais praktinio mokymo ištekliais bei aukštomis pedagogų kompetencijomis aprūpintose profesinio mokymo įstaigose;

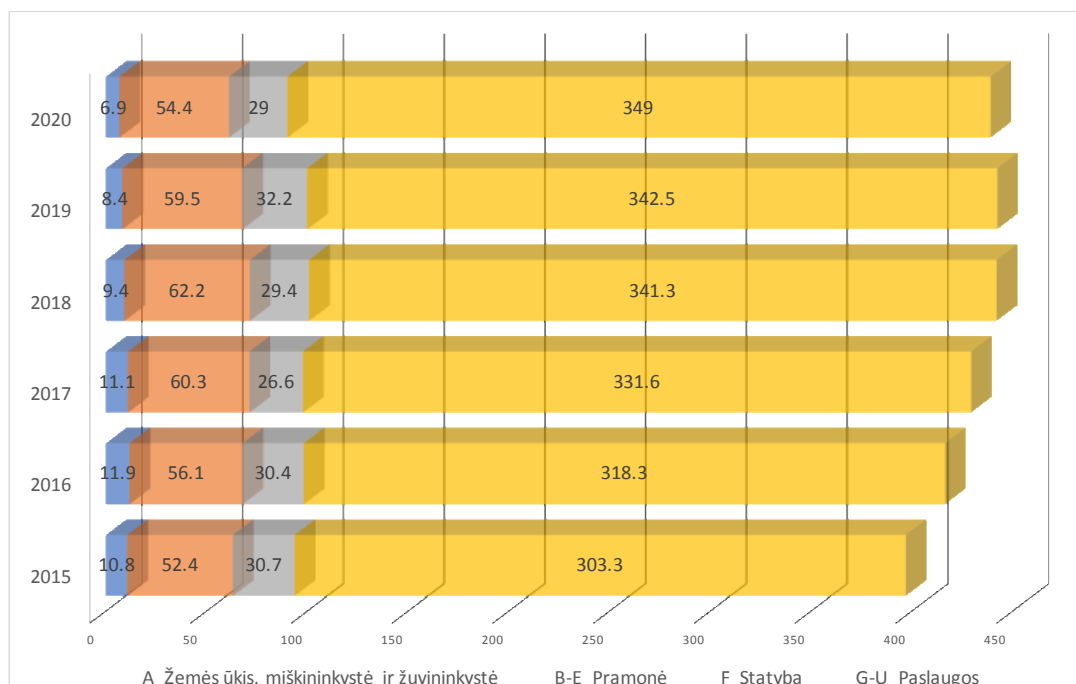
c) **7-oje, 8-oje, 9-oje, ir 10-oje klasėje besimokančių asmenų skaičius regionuose** (Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenys, 2021 m.). Atsižvelgiant į tai, kad pastaruosius kelerius metus iki 25 proc. bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, sulaukę 16-os metų

amžiaus, renkasi tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigoje. Šis veiksnys leidžia daryti prielaidas apie į profesinio mokymo įstaigas konkrečiame regione 2022 m. (dabartiniai 10-okai), 2023 m. (dabartiniai 9-tokai), 2024 m. (dabartiniai 8-tokai) ir 2024 m. (dabartiniai 7-tokai) galimai stosiančių pirminio profesinio mokymosi mokinių srautą.

3.1. Vilniaus regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Vilniaus regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkerius metus) analizė rodo, jog bendram užimtųjų skaičiui nuosekliai didėjant (nuo ~397,2 tūkst. 2015 m. iki 439,3 tūkst. 2020 m. pabaigoje), **keturi penktadaliai** (79,44 proc.) jų **dirba paslaugas teikiančiose įmonėse** arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. Didžiausias santykinis augimas per analizuojamą laikotarpį Vilniaus regione buvo būdingas taip pat paslaugų sektoriui. 2015–2018 metų laikotarpiu beveik 20 proc. augo ir pramonės sektorius, visgi pastaruosius keletą metų stebimas šio sektoriaus traukimasis, o užimtųjų skaičiumi 2020 m. pabaigoje (54,4 tūkst.) sektorius tapo beveik tapatus 2015 m. buvusiems 52,4 tūkst. užimtųjų. **Per pastaruosius penketą metų stabiliausia** (dirbančiųjų kaitos aspektu) **ūkio šaka Vilniaus regione vadintinas statybos sektorius**, kuriam priskirtinų užimtųjų skaičius per pastaruosius penkerius metus tai nežymiai augo, tai nežymiai mažėjo, bet, bendram užimtųjų skaičiui didėjant, per visą analizuojamą laikotarpį sudarė maždaug 7 proc. visų regiono užimtųjų. Detali užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.1.1 paveiksle.

3.1.1 paveikslas. Vilniaus regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis³, **2021 m. pradžioje Vilniaus regione buvo 531 350 darbingo amžiaus asmenų** ir 154 622 pensinio amžiaus asmenys. Tai (prisimenant užimtųjų skaičiaus pasiskirstymo pagal ūkio šakas analizę) rodo, jog **apie penktadalis regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedirba⁴ arba jų pajamų šaltinis yra trumpalaikiai įvairaus pobūdžio darbai ar paslaugos**, neapibrėžiamos sutartiniais darbo santykiais ar kitaip įpareigojančiomis sutartimis, kurios leistų šią dalį asmenų priskirti kažkuriai iš užimtųjų grupių. Tai taip pat gali reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Natūralu, jog daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno regiono centre, Vilniuje (365,8 tūkst.) ir netolimoje miesto aplinkoje (66,9 tūkst. darbingo amžiaus asmenų gyveno Vilniaus rajone), tuo tarpu į regiono sudėtį įeinančių Trakų, Šalčininkų ir Ukmergės rajonų savivaldybėse gyveno vidutiniškai po 20,0 tūkst. darbingo amžiaus asmenų, kiek mažiau už pastaruosius jų buvo Elektrėnų (15,4 tūkst.) bei Širvintų (9,2 tūkst.) ir Švenčionių (13,7 tūkst.) rajonų savivaldybėse.

Visose Vilniaus regiono bendrojo ugdymo mokyklose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 8 288 septintokai, 7 838 aštuntokai, 7 857 devintokai ir 7 406 dešimtokai, taigi, prisimenant tendencijas, galima daryti prielaidą, kad **tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m. pasirinks mažiausiai 1 600 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, šį skaičių galima padidinti iki 2 500 asmenų kasmet.**

Vilniaus regione esant dideliame darbingo amžiaus asmenų skaičiui, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant itin reikšmingiems pramonės bei statybos sektoriams, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti sveikatinimo ir socialinių paslaugų asmenims, IT ir telekomunikacijų srities, finansų ir verslo paslaugų, energetikos, automobilių remonto, inžinerinės pramonės ir statybos sektorių specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Vilniaus regione yra akivaizdžiai didelis. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir didelė minimų sektorių mokymo programų paklausa regiono profesinio mokymo įstaigose bei prognozuojamas šalyje didžiausias įmanomas pirminio profesinio mokymo paslaugų gavėjų srautas mažiausiai per ateinančius dešimt metų.

³ Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

⁴ Taip pat įvertinant faktą, kad dalis pensinio amžiaus asmenų vis dar yra darbo rinkos dalyviai.

Vilniaus regione iš 12 veikiančių Valstybinių profesinio mokymo įstaigų, kuriose Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas (toliau – profesinio mokymo įstaigų), yra net trys, turinčios daugiau nei 1 000 mokinių (žr. 3.1.1 lentelę). Didžiausia iš jų tiek mokinių tiek personalo skaičiumi – Profesinio mokymo centras „Žirmūnai“, kuriame mokosi 1 468 mokiniai ir yra 260 darbuotojų.

3.1.1 lentelė. Vilniaus regiono profesinio mokymo įstaigų informacija

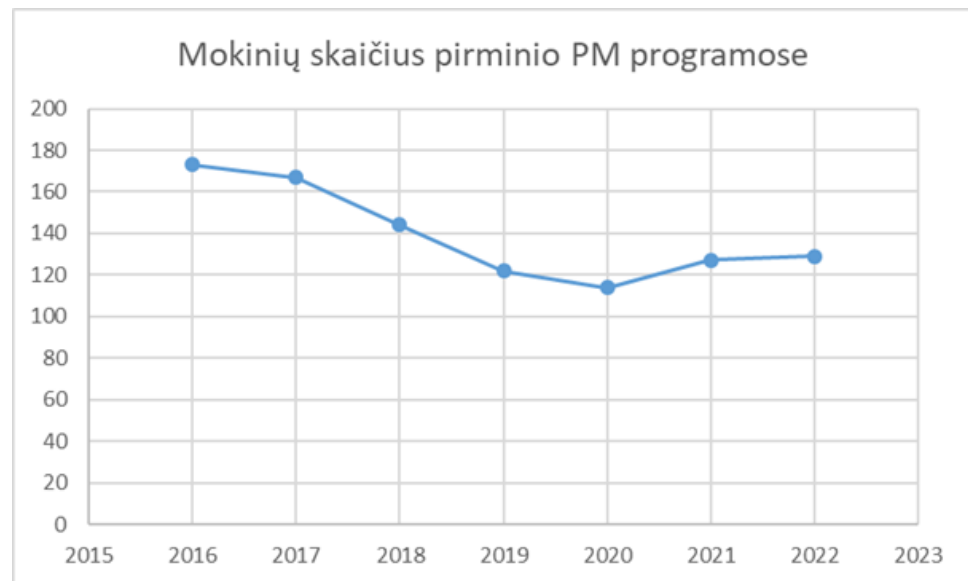
Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius*	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)
1.	Profesinio mokymo centras „Žirmūnai“	Prekybos ir verslo Viešbučių ir restoranų	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	1468	260	3,65 proc.	76,56 proc.
2.	Švenčionių profesinio rengimo centras		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio; suaugusiųjų pagrindinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; suaugusiųjų vidurinio	474	78	0 proc.	80,79 proc.
3.	Ukmergės technologijų ir verslo mokykla	Medienos technologijų ir baldų gamybos inovacijų (kartu su Kauno technikos profesinio rengimo centru)	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio; pagrindinio ugdymo individualizuota	685	119	9,82 proc.	66,75 proc.
4.	Viešoji įstaiga Elektrėnų profesinio mokymo centras	Energetikos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	793	109	0 proc.	76,95 proc.

5.	Viešoji įstaiga Vilniaus statybininkų rengimo centras	Statybos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	1182	154	25,00 proc.	70,68 proc.
6.	Vilniaus agroekologijos mokymo centras		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; priešmokyklinio; pradinio; pagrindinio; vidurinio	519	104	5,08 proc.	70,34 proc.
7.	Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras	Suvirinimo	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio	503	76	0,50 proc.	80,07 proc.
8.	Vilniaus automechanikos ir verslo mokykla	Modernaus variklinių transporto priemonių techninės prižiūros ir remonto mokymo Transporto	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	924	152	9,62 proc.	71,14 proc.
9.	Vilniaus komunalinių paslaugų mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	807	93	10,53 proc.	79,82 proc.
10.	Vilniaus paslaugų verslo profesinio mokymo centras	Aptarnavimo paslaugų	Pirminio profesinio; pagrindinio; vidurinio	1044	144	0 proc.	77,02 proc.
11.	Vilniaus technologijų mokymo centras	Inžinerinės pramonės Energetikos	Tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	757	145	5,57 proc.	68,29 proc.
12.	Vilniaus technologijų mokymo ir reabilitacijos centras		Pirminio profesinio	129	40	0 proc.	50 proc.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir
 **2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

Plačiausias bendrojo ugdymo programų spektras įgyvendinamas Švenčionių profesinio rengimo centre. 11 iš 12 profesinio mokymo įstaigų Vilniaus regione įgyvendinamos pirminio ir tęstinio profesinio mokymo programos, tik pirminio profesinio mokymo – Vilniaus technologijų mokymo ir reabilitacijos centre, kuris specializuojasi asmenų su intelekto negalia profesinio mokymo srityje, įgyvendina tik pirminio profesinio mokymo programas, o mokinių skaičius yra mažiausias visame Vilniaus regione – 2021 m. spalio 1 d. duomenimis, centre mokėsi 129 mokiniai (žr. 3.1.2 paveikslą).

3.1.2 paveikslas. Vilniaus technologijų mokymo ir reabilitacijos centro mokinių skaičiaus kaitos tendencijos 2016–2022 m.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis.

Vilniaus regione veikia 11 sektorinio praktinio mokymo centrų. Geriausi absolventų įsidarbinimo rodikliai – Švenčionių profesinio rengimo centre (80,79 proc.) ir Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centre (80,07 proc.).

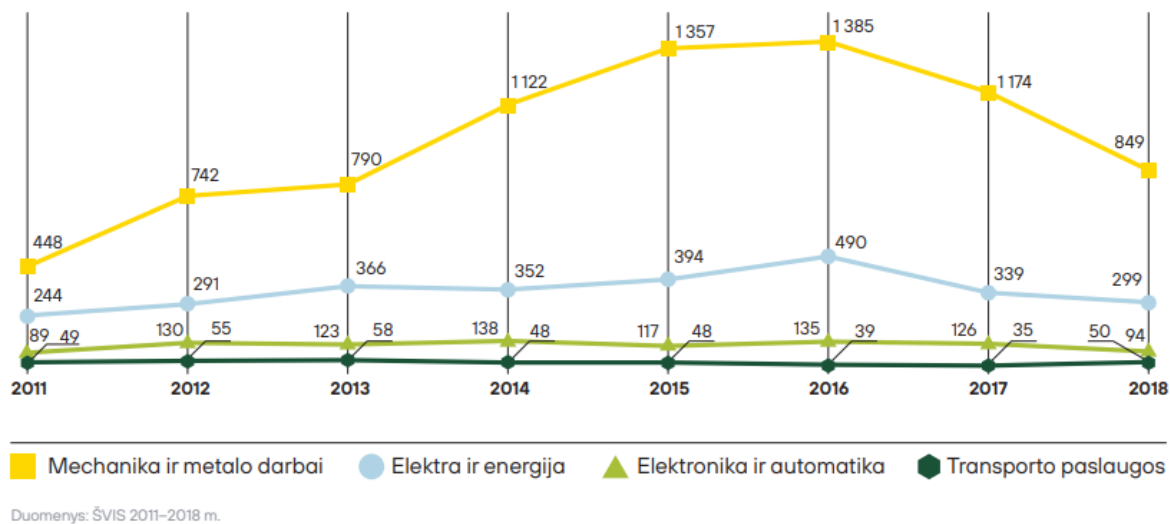
Vilniuje, kaip ir kituose Lietuvos regionuose, iššūkiu išlieka inžinerinei pramonei reikalingų specialistų rengimas. Inžinerinės pramonės sektorius, remiantis „Investuok Lietuvoje“ atliktais tyrimais „Inžinerinės pramonės specialistai Lietuvoje: kaip tinkamai pa(si)ruošti greičiau nei bet kada kintančiam darbui?“ (2019 m.) ir „Inžinerinės pramonės specialistų rengimas profesinio mokymo įstaigose ir integracija darbo rinkoje“ (2021 m.), 2019 m. pasižymėjo 19 proc. didesniu produktyvumu, palyginti su Lietuvos vidurkiu, taip pat didesniu produktyvumu nei visas apdirbamosios gamybos sektorius. Inžinerinės pramonės darbuotojų skaičius nuo 44 876 darbuotojų 2015 m. išaugo iki 54 361 darbuotojų 2019 m., t. y. 21 proc. Apdirbamosios gamybos sektorius tuo pačiu laikotarpiu išaugo nuo 211 598 iki 221 389 darbuotojų, kitaip tariant, inžinerinės pramonės sektoriaus darbuotojų skaičiaus augimas sudarė 97 proc. viso apdirbamosios pramonės sektoriaus darbuotojų skaičiaus augimo.

Įmonės, norinčios išlikti konkurencingos Pramonės 4.0 eroje, vis didesnę dėmesį turi skirti tam, kad būtų parengti mechatronikos ir robotizacijos specialistai, kurie gebėtų dirbti su gamybos linijų skaitmenizacija ir robotizacija. Pasaulinės tendencijos signalizuoja, kad konkurencingesnės taps tos įmonės, kurios pirmosios sugebės į savo veiklą pritraukti informacinių technologijų

specialistus ir duomenų analitikus, tapsiančius neatsiejama inžinerinės pramonės dalimi. Jų pagrindinės funkcijos – sujungti reikiamus įrenginius į kompiuterizuotą, bendrai valdomą tinklą, atlikti masinių gamybos duomenų modeliavimus įvardijant tiekimo grandinių silpnąsias vietas bei pateikiant optimalius pasiūlymus, kaip jas spręsti.

Pagal profesinio mokymo švietimo posričius analizuojant ilgalaikes tendencijas daugiausia įstojusiųjų į inžinerinės pramonės profesinio mokymo programas buvo mechanikos ir metalo darbų srityje (populiariausia – suvirintojo mokymo programa). Šis posritis augo labai sparčiai – per 5 metus (nuo 2011 m. iki 2016 m.) stojančiųjų skaičius patrigubėjo. Tą buvo galima sieti su keliais veiksniais: apdirbamosios gamybos ir statybų sektoriaus augimu, didele paklausa tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Taip pat tuo metu buvo pradėta sparčiai vystyti profesinio mokymo infrastruktūra, kuriant sektorinius praktinio mokymo centrus, kurie sudarė galimybes kokybiškiau paruošti specialistus. Nuo 2014 m. Lietuvoje ėmė sparčiau vystytis automobilių elektroninių komponentų gamybos sektorius, kurio įmonėms vieni reikalingiausių specialistų yra elektronikos ir automatikos posričio absolventai. Šios pramonės darbuotojų skaičiaus augimas 2015–2019 metais buvo didesnis nei metalo pramonės, o produktyvumas 2019 m. viršijo 27 proc. Tačiau visą analizuojamą laikotarpį išliko stiprus įstojusiųjų skaičiaus atotrūkis tarp mechanikos ir metalo darbų posričio ir kitų inžinerijos bei inžinerinių profesijų švietimo srities posričių (žr. 3.1.3 paveikslą).

3.1.3 paveikslas. Įstojusiųjų į profesines mokyklas skaičius pagal švietimo posričius

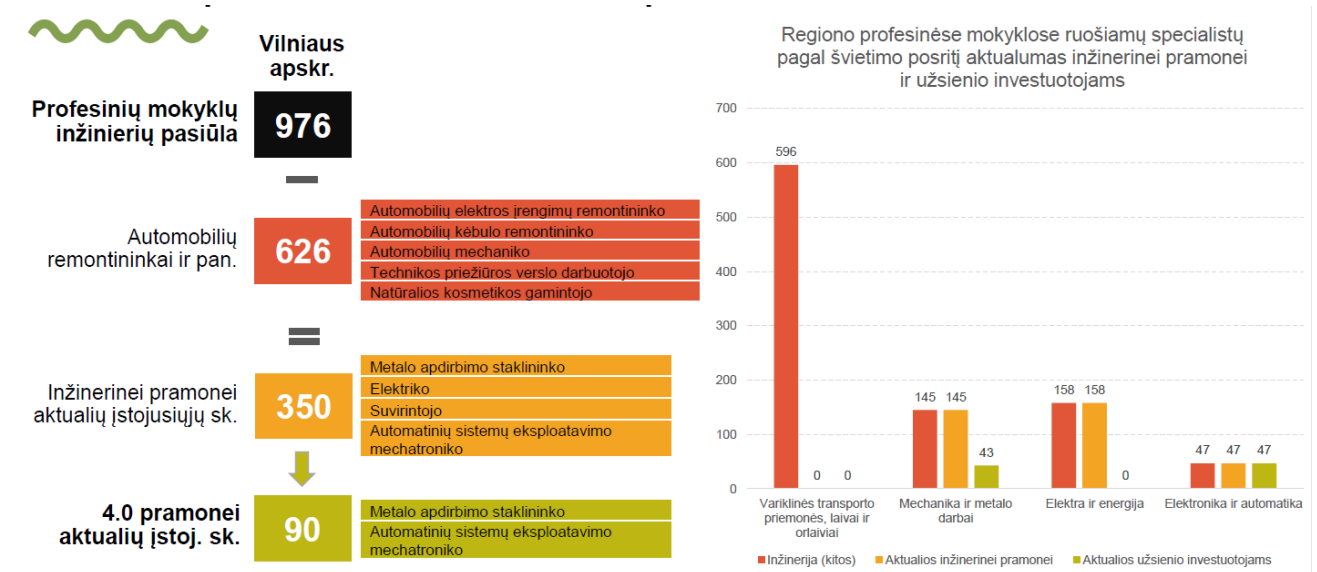

Šaltinis: „Investuok Lietuvoje“ analizė.

Remiantis „Investuok Lietuvoje“ analize, Vilniaus regione 2019 m. į profesinio mokymo programas įstojo 3 855 mokiniai. Iš jų 976 – į inžinerijos švietimo sritį (žr. 3.1.4. paveikslą). „Investuok Lietuvoje“ vertinimu, iš 976 įstojusiųjų tik 350 pasirinko inžinerinei pramonei aktualias

programas (metalo apdirbimo staklininko, elektriško, suvirintojo, automatinų sistemų eksploatavimo mechatroniko). Su Pramone 4.0 siejamas programos (metalo apdirbimo staklininko, automatinų sistemų eksploatavimo mechatroniko) – 90 įstojusiujų. Siekiant didinti inžinerinei pramonei ir Pramonei 4.0 aktualių programų populiarumą ir pasiūlą, 2021 m. Vilniaus technologijų mokymo centrui ir Jeruzalės darbo rinkos mokymo centrui buvo skirta 1,9 mln. eurų mokymo įrangai atnaujinti ir naujai įsigyti.

3.1.4 paveikslas. Vilniaus apskrities inžinerinių programų pasiūla

Šaltinis: „Investuok Lietuvoje“ analizė.

Apibendrinimas

Išnagrinėjus Vilniaus regiono profesinio mokymo įstaigų programas, priėmimo dinamiką ir įstaigų mokymo programų struktūrą, matoma:

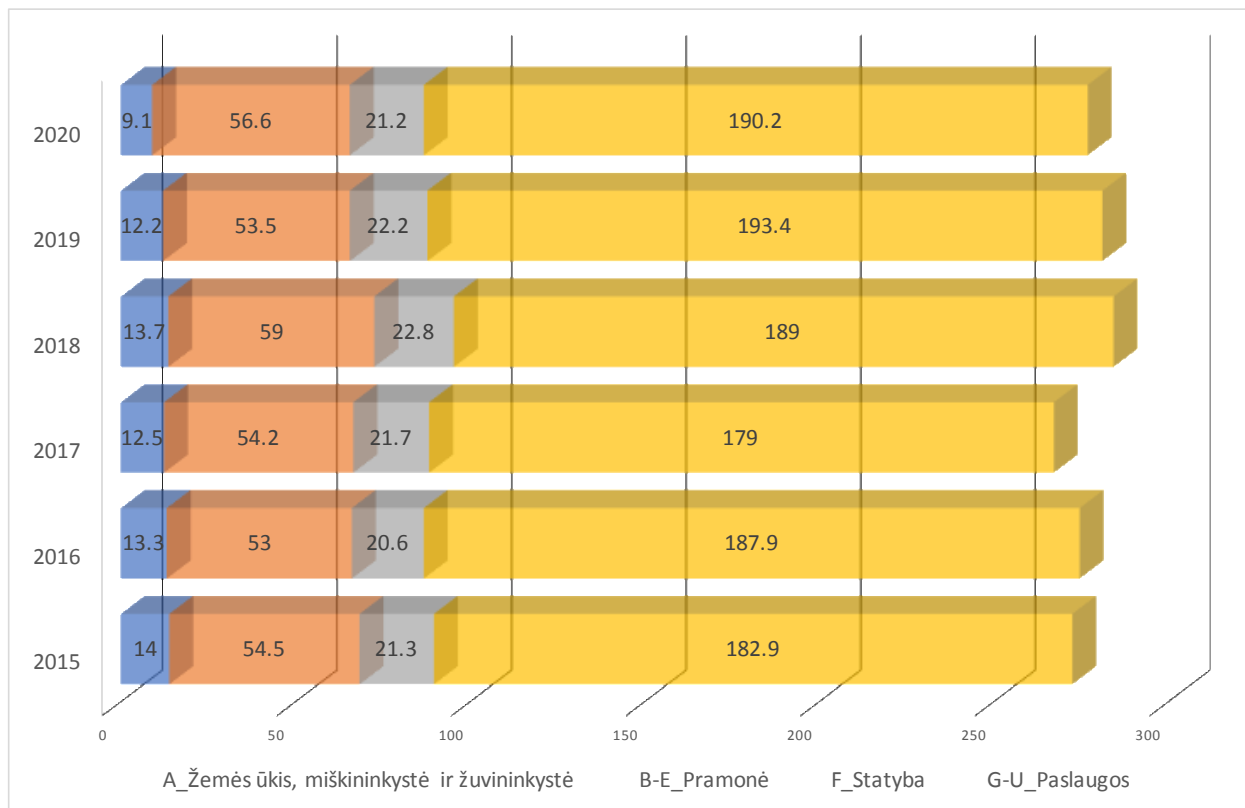
1. Vilniuje ir didesniuose regiono miestuose veikia viena ar kelios profesinio mokymo įstaigos, kuriose teikiamos profesinio mokymo paslaugos, t. y. tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams **yra užtikrintas profesinio mokymo paslaugų prieinamumas, esant bent 30 kilometrų nuo asmens gyvenamosios ar verslo įmonės veiklos vietos.**
2. Profesinio mokymo įstaigų vykdomų programų struktūra – plačiąja prasme – atitinka regiono ekonomikos struktūrą, t. y. tiek Vilniaus mieste, tiek visame regione **yra užtikrinta įvairaus turinio profesinio mokymo paslaugų pasiūla** – sukurtos sąlygos tenkinti suaugusiųjų asmenų individualius ir darbo rinkos poreikius.

3. *Vilniaus regione veikiančių sektorinių praktinio mokymo centrų profilis platus, bet neviseškai išnaudojamas Vilniaus technologijų mokymo centro bei Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centro ir juose dominuojančių giminingų ar dubliuojamų profesinio mokymo programų plėtojimas aktualus regiono darbo rinkos poreikiams – inžinerinei pramonei bei IT plėtoti. Siūlytina svarstyti Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centro sujungimą su Vilniaus technologijų mokymo centru ir naujo modernaus juridinio asmens, kuriame būtų įgyvendinamas kokybiškas inžinerinės pramonės ir informacinių technologijų sričių profesinis mokymas.*
4. *Stiprinant profesinio mokymo įstaigų tinklą, aktualu įvertinti profesinio mokymo įstaigų su itin mažu mokinių skaičiumi galimybę konkuruoti ir išlikti regione – siūlytina svarstyti Vilniaus technologijų mokymo ir reabilitacijos centro prijungimą prie Profesinio mokymo centro „Žirmūnai“ ir profesinio mokymo paslaugų prieinamumo bei kokybės, asmenų su intelekto negalia Vilniaus regione integracijos užtikrinimą, kas sudarys sąlygas ženklesniam absolventų įsitraukimui į darbo rinką baigus profesinį mokymą.*
5. *Kitų – ne Vilniaus mieste įsikūrusių – regiono profesinio mokymo įstaigų (Elektrėnų profesinio mokymo centro, Ukmergės technologijų ir verslo mokyklos, Vilniaus agroekologijos mokymo centro bei Švenčionių profesinio rengimo centro) programų struktūra, priėmimo ir mokinių pagal programas struktūra yra daugiaplanė, orientuota į artimiausios geografinės aplinkos poreikius, artimiausiu metu plėtotina daugiaplanės regioninės mokyklos vystymo perspektyva.*

3.2. Kauno regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Kauno regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkerius metus) analizė rodo, jog bendras užimtųjų skaičius regione svyravo nuo 272,7 tūkst. asmenų 2015 metų pabaigoje, pakildamas iki 284,5 tūkst. asmenų 2018 metų pabaigoje ir vėl sumažėdamas iki 277,1 tūkst. asmenų 2020 metų pabaigoje. Nepaisant įvardytų bendro užimtųjų skaičiaus svyravimų, **maždaug 70,0 proc. kasmet jų dirba paslaugas teikiančiose įmonėse** arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. **Palyginus su kitais šalies regionais, Kauno regionas pasižymi gana didele pramonės sektoriuje užimtų asmenų dalimi**, kuri 2020 m. pabaigoje sudarė 20 proc. Didžiausias santykinis augimas per analizuojamą laikotarpį Kauno regione buvo būdingas paslaugų sektoriui – 2015–2019 metų laikotarpiu šis sektorius augo beveik 5,7 proc. (nuo 182,9 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 193,4 tūkst. užimtųjų 2019 m. pabaigoje), tačiau pastaraisiais metais jis vėl truputį sumažėjo iki 190,2 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje. Augo ir pramonės sektorius (nuo 54,5 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 59,0 tūkst. užimtųjų 2018 m. pabaigoje), visgi pastaruosius keletą metų stebimas šiame sektoriuje užimtųjų svyravimas, o užimtųjų skaičiumi 2020 m. pabaigoje (56,6 tūkst.) sektorius tapo beveik tapatus 2015 m. buvusiems 54,5 tūkst. užimtųjų. **Per pastaruosius penkerius metus stabiliausia** (dirbančiųjų kaitos aspektu) **ūkio šaka Kauno regione vadintinas statybos sektorius**, kuriam priskirtinų užimtųjų skaičius per pastaruosius penkerius metus tai nežymiai augo, tai nežymiai mažėjo, bet per visą analizuojamą laikotarpį sudarė maždaug 8 proc. visų regiono užimtųjų. **Per pastaruosius penkerius metus Kauno regione labiausiai sumažėjo žemės ūkio sektoriuje skaičiuojamų užimtųjų** (nuo 14,0 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 9,1 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje), **šiam sektoriui per analizuojamą laikotarpį susitraukus netgi 35 proc.** Detali užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.2.1 paveiksle.

3.2.1 paveikslas. Kauno regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis⁵, **2021 m. pradžioje Kauno regione buvo 350 302 darbingo amžiaus asmenys** ir 125 355 pensinio amžiaus asmenys. Tai (prisimenant užimtųjų skaičiaus pasiskirstymo pagal ūkio šakas analizę) rodo, jog **daugiau nei ketvirtadalis regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedirba⁶ arba jų pajamų šaltinis yra trumpalaikiai įvairaus pobūdžio darbai / paslaugos**, neapibrėžiamos sutartiniais darbo santykiais ar kitaip įpareigojančiomis sutartimis, kurios leistų šią dalį asmenų priskirti kažkuriai iš užimtųjų grupių. Tai taip pat gali reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno regiono centre, Kaune (180,4 tūkst.) ir netolimoje miesto aplinkoje (63,6 tūkst. darbingo amžiaus asmenų gyveno Kauno rajone). Kėdainių rajono savivaldybėje 2021 m. pradžioje gyveno 26,8 tūkst., o Jonavos rajono savivaldybėje truputį mažiau – 24,8 tūkst. darbingo amžiaus asmenų. Tuo tarpu į regiono sudėtį įeinančių Kaišiadorių, Raseinių ir

⁵ Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

⁶ Taip pat įvertinant faktą, kad dalis pensinio amžiaus asmenų vis dar yra darbo rinkos dalyviai.

Prienų rajonų savivaldybėse gyveno po vidutiniškai 16,8 tūkst. darbingo amžiaus asmenų ir ženkliai mažiau už pastaruosius jų buvo Birštono savivaldybėje – tik 2,3 tūkst.

Visose Kauno regiono bendrojo ugdymo įstaigose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 5 355 septintokai, 5 222 aštuntokai, 5 433 devintokai ir 5 274 dešimtokai, galima daryti prielaidą, kad **tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m. pasirinks mažiausiai 1 300 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, ši skaičių galima padidinti iki 1 900 asmenų kasmet.**

Nors Kauno apskritis pagal gyventojų skaičių ir daugelį ekonominių rodiklių yra 2-oje vietoje, palyginti su kitomis apskritimis, tačiau šiame regione sukuriamas tik penktadalis (20,4 proc., 2019 m.⁷) visos šalies BVP. Tai rodo nepakankamai veiksmingai išnaudojamą žmogiškąjį kapitalą ir infrastruktūros galimybes. Šioje apskrityje svarbų vaidmenį turi prekybos, transporto, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektorius, sukuriantis 33,6 proc. (2019 m.) viso regiono bendrosios pridėtinės vertės, bei pramonė ir apdirbamoji gamyba, kurios dalis apskrities ekonomikoje 2019 m. taip pat buvo didesnė nei bendrai Lietuvoje.

Kauno regione esant dideliui skaičiui darbingo amžiaus asmenų, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant itin reikšmingiems pramonės bei statybos sektoriams, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti grožio, sveikatinimo ir socialinių paslaugų asmenims, IT ir telekomunikacijų srities, finansų ir verslo paslaugų, energetikos, automobilių remonto, inžinerinės pramonės ir statybos sektorių specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Kauno regione yra akivaizdžiai didelis. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir didelė minimų sektorių mokymo programų paklausa regiono profesinio mokymo įstaigose bei prognozuojamas didžiausias įmanomas pirminio profesinio mokymo paslaugų gavėjų srautas mažiausiai per ateinančius dešimt metų.

Kauno regione iš 11 veikiančių profesinio mokymo įstaigų net trijose mokosi daugiau nei 1 500 mokinių (žr. 3.2.1 lentelę). Didžiausia iš jų tiek mokinių, tiek personalo skaičiumi – Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centras su 3 783 mokiniais ir 387 darbuotojais orientuojasi paslaugų asmenims, socialinės gerovės bei sveikatos priežiūros švietimo sričių profesiniame mokyme.

⁷ Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

3.2.1 lentelė. Kauno regiono profesinio mokymo įstaigų informacija

Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius*	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)
1.	Jonavos politechnikos mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; vidurinio	565	74	0 proc.	72,22 proc.
2.	Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centras	Kirpimo, grožio ir susijusių paslaugų	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; priešmokyklinio; pagrindinio; vidurinio	3783	387	2,30 proc.	71,84 proc.
3.	Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	401	90	6,27 proc.	71,62 proc.
4.	Kauno informacinių technologijų mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	624	67	1,31 proc.	61,97 proc.
5.	Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centras	Maisto pramonės (mėsos ir duonos – konditerijos) Viešbučių ir restoranų	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	740	146	14,13 proc.	73,85 proc.
6.	Kauno statybos ir paslaugų mokymo centras	Statybos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	1551	199	0 proc.	68,92 proc.
7.	Kauno taikomosios dailės mokykla		Pirminio profesinio;	507	119	0 proc.	64,61 proc.

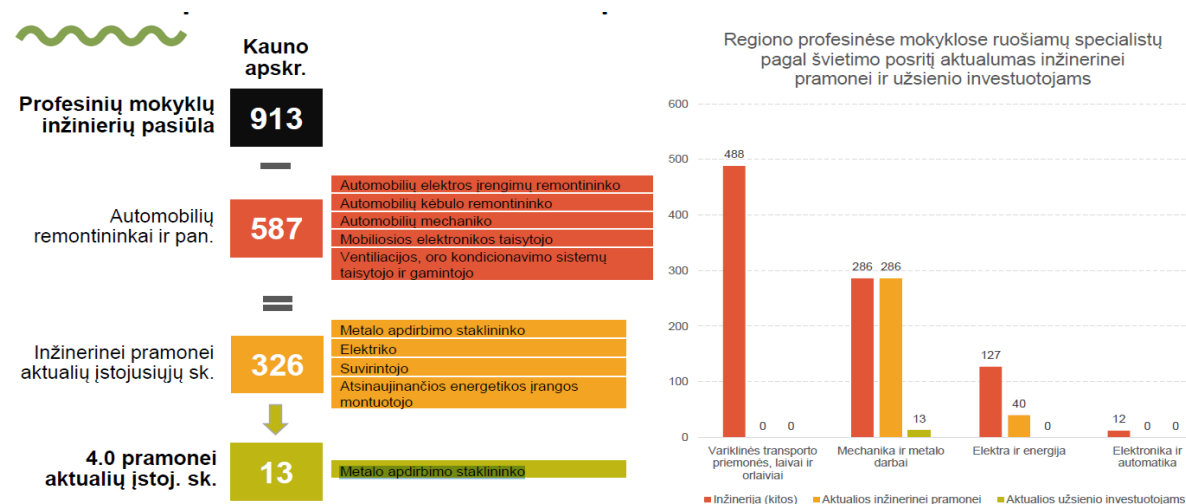
			tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio				
8.	Kauno technikos profesinio mokymo centras	Medienos technologijų ir baldų gamybos inovacijų (kartu su Ukmergės technologijų ir verslo mokykla) Variklinių transporto priemonių remonto	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	1625	219	15,27 proc.	68,28 proc.
9.	Kėdainių profesinio rengimo centras		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; pagrindinio; vidurinio	510	92	25,24 proc.	72,33 proc.
10.	Viešoji įstaiga Raseinių technologijos ir verslo mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; pagrindinio; vidurinio	417	64	0 proc.	70,56 proc.
11.	Vilkijos žemės ūkio mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	243	60	6,96 proc.	55,65 proc.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir **2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

Kauno regione lyderiaujančios pramonės 4.0 srityje profesinio mokymo įstaigos nėra. Inžinerijos srityje plačiausią programų pasiūlą teikia Kauno technikos profesinio mokymo centras. Pereinant prie efektyviai išteklius naudojančios, žiedinės, skaitmenizuotos ir klimatui neutralios ekonomikos, dirbtinio intelekto ir robotikos diegimas reikšmingai keis esamas bei skatins kurti naujas darbo vietas, todėl Lietuvoje jau dabar reikalingos tikslingos investicijos į konkurencingas bei stiprias profesinio mokymo įstaigas, galinčias įveiklinti naujausią įrangą. Energijos vartojimo efektyvumas, žiedinė ekonomika ir skaitmeninimas jau dabar transformuoja ir statybų ekosistemą, todėl statybos sektoriaus darbuotojų rengimas turi vykti lygiagrečiai su žaliaja ir skaitmenine transformacija ir prisidėti prie ES renovacijos bangoje nustatytų tikslų siekimo Lietuvoje.

„Investuok Lietuvoje“ atlikto tyrimo duomenimis, 2019 m. Kauno regione 913 asmenys pasirinko inžinerinės srities profesinio mokymo programas (žr. 3.2.2 paveikslą). Inžinerinei pramonei aktualias programas (metalo apdirbimo staklininko, elektriko, suvirintojo, atsinaujinančios energetikos įrangos montuotojo) rinkosi 326 asmenys, tačiau tik 13 mokinių pasirinko Pramonei 4.0 aktualią metalo apdirbimo staklininko programą. Siekiant didinti inžinerinei pramonei ir Pramonei 4.0 aktualių programų pasiūlą, 2021 m. Kauno technikos profesinio mokymo centrui skirta 2 mln. eurų investicijų mokymo įrangai įsigyti. Tačiau reikalingos ir kitos centrą stiprinančio priemonės, leisiančios siūlyti ir išlaikyti darbo rinkai aktualias, tačiau tarp stojančiųjų vis dar nedidelio populiarumo sulaukiančias profesinio mokymo programas.

3.2.2 paveikslas. Kauno apskrities inžinerinių programų pasiūla

Šaltinis: „Investuok Lietuvoje“ analizė.

Plačiausias bendrojo ugdymo programų spektras įgyvendinamas net trijose regiono įstaigose (ne Kauno miesto profesinio mokymo įstaigose) – Jonavos politechnikos mokykloje, Raseinių technologijos ir verslo mokykloje ir Kėdainių profesinio rengimo centre.

Visose profesinio mokymo įstaigose Kauno regione įgyvendinamos pirminio ir tęstinio profesinio mokymo programos. Mažiausia regiono mokykla – Vilkijos žemės ūkio mokykla, kurios mokinių skaičius – 243 mokiniai. Kauno mieste žemiausią mokinių skaičių turinčioje profesinio mokymo įstaigoje – Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykloje mokosi 401 mokinys (žr. 3.2.3 paveikslą). 2019–2022 m. šiai mokyklai skirta 0,5 mln. eurų investicijų infrastruktūrai ir mokymosi įrangai gamybos ir perdirbimo bei socialinės gerovės švietimo sričių profesinio mokymo programoms vykdyti. Šias programas Kauno mieste taip pat įgyvendina Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centras.

3.2.3 paveikslas. Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokyklos mokinių skaičiaus kaitos tendencijos 2010–2022 m.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis.

Apibendrinimas

Išnagrinėjus Kauno regiono profesinio mokymo įstaigų programas, priėmimo dinamiką ir įstaigų mokymo programų struktūrą, matoma:

1. Kaune ir didesniuose regiono miestuose veikia viena ar kelios profesinio mokymo įstaigos, kuriose teikiamos profesinio mokymo paslaugos, t. y. tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams **yra užtikrintas profesinio mokymo paslaugų prieinamumas**, esant bent 30 kilometrų nuo asmens gyvenamosios ar verslo įmonės veiklos vietos.
2. Profesinio mokymo įstaigų vykdomų programų struktūra – plačiąja prasme – atitinka regiono ekonomikos struktūrą, t. y. tiek Kauno mieste, tiek visame regione **yra užtikrinta įvairaus turinio profesinio mokymo paslaugų pasiūla** – sukurtos sąlygos tenkinti suaugusiųjų asmenų individualius ir darbo rinkos poreikius.
3. Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla, joje vykdomos programos visoms grupėms dubliuoja šios mokyklos artimoje aplinkoje veikiančių Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centro (prekybos programų grupė), Kauno taikomosios dailės mokyklos (menų ir administravimo srities programų grupė) ir Kauno technikos profesinio mokymo centro (transporto programų grupė) teikiamas profesinio mokymo paslaugas, taip pat Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro teikiamas siuvimo bei socialinės gerovės specialistų

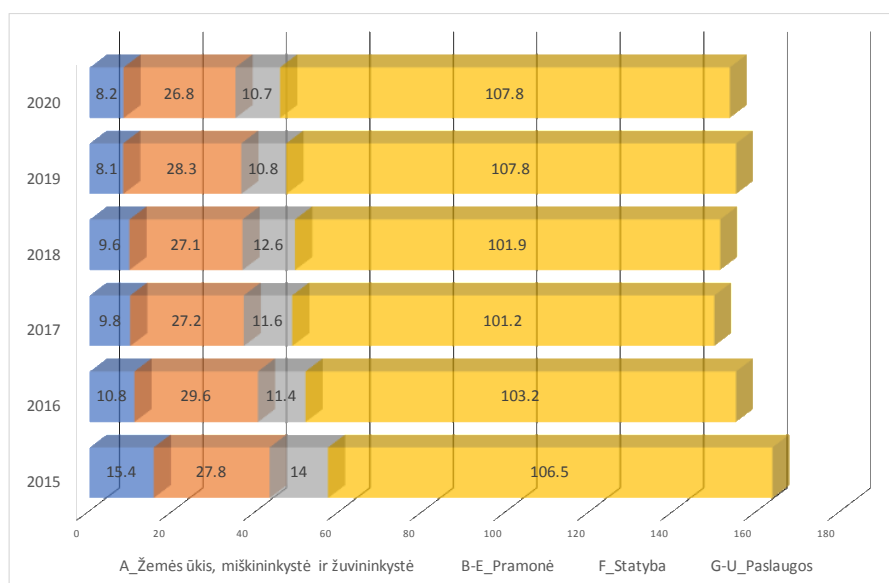
profesinio mokymo paslaugas. Įvertinus įstaigų mokymo programų pasiūlą, siūlytina svarstyti **Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokyklos prijungimą prie Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro**, atsisakant programų dubliavimo bei išsprendžiant didžiausio Kauno regiono profesinio mokymo centro teikiamų paslaugų sutelkimą atitinkamose švietimo srityse.

4. Įvertinus poreikį Kauno regione atliepti darbo rinkos poreikius ir turėti stiprią profesinio mokymo įstaigą Pramonės 4.0 srityje, apimančią inžinerines technologijas, žemės ūkį, statybą, šiose srityse sparčiai plėtojantis energijos vartojimo efektyvumo, žiedinės ekonomikos ir skaitmeninimo procesams, planuojamos tikslingos investicijos, kurios aktualios visiems trims sektoriams. Žemės ūkį aptarnauja kitos verslo šakos – technika, statyba, logistika ir transportavimas, todėl kompetencijų ir išteklių sujungimas yra tikslingas. Siūlytina svarstyti **Kauno technikos profesinio mokymo centro, Kauno statybos ir paslaugų mokymo centro ir Vilkijos žemės ūkio mokyklos sujungimą bei stipraus Kauno regiono Pramonės 4.0 srityje lyderiaujančio centro steigimą bei numatyti investicijas į praktinio mokymo infrastruktūros plėtojimą.**
5. Kitų – ne Kauno mieste įsikūrusių – regiono profesinio mokymo įstaigų (**Kėdainių profesinio rengimo centro, Jonavos politechnikos mokyklos, viešosios įstaigos Raseinių technologijos ir verslo mokyklos**) programų struktūra, priėmimo ir mokinių pagal programas struktūra yra daugiaplanė, orientuota į artimiausios geografinės aplinkos poreikius, mokinių skaičius viršija 400, **artimiausiu metu plėtotina daugiaplanės regioninės mokyklos vystymo perspektyva.**

3.3. Klaipėdos regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Klaipėdos regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkerius metus) analizė rodo, jog bendras užimtųjų skaičius regione svyravo nuo 163,7 tūkst. asmenų 2015 metų pabaigoje krisdamas netgi iki 149,8 tūkst. asmenų 2017 metų pabaigoje ir vėl kilsteldamas iki 153,5 tūkst. asmenų 2020 metų pabaigoje. Nepaisant įvairių bendro užimtųjų skaičiaus svyravimų, **maždaug 70,0 proc. kasmet jų dirba paslaugas teikiančiose įmonėse** arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. Nežymus santykinis augimas per analizuojamą laikotarpį Klaipėdos regione buvo būdingas tik paslaugų sektoriui – 2015–2020 metų laikotarpiu šis sektorius augo nuo 106,5 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 107,8 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje. **Tuo tarpu kiti sektoriai per analizuojamą laikotarpį traukėsi. Sparčiausiai iš jų** (netgi beveik 47 proc.) – **žemės ūkio sektorius** (nuo 15,4 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 8,2 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje), truputį geresnė situacija buvo statybos sektoriuje, kuris per 2015–2020 m. laikotarpį susitraukė beveik 24 proc. (nuo 14,0 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 10,7 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje). **Per pastaruosius penketą metų stabiliausia** (dirbančiųjų kaitos aspektu) **ūkio šaka Klaipėdos regione vadintinas pramonės sektorius**, kuris per 2015–2020 m. laikotarpį truputį traukėsi (nuo 27,8 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 26,8 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje), bet užimtųjų skaičiaus didelių kritimų arba pakilimų per analizuojamą laikotarpį jame nebuvo. Detali užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.3.1 paveiksle.

3.3.1 paveikslas. Klaipėdos regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis⁸, **2021 m. pradžioje Klaipėdos regione buvo 197 933 darbingo amžiaus asmenys** ir 68 987 pensinio amžiaus asmenys. Tai (prisimenant užimtųjų skaičiaus pasiskirstymo pagal ūkio šakas analizę) rodo, jog **daugiau nei ketvirtadalis regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedirba⁹ arba jų pajamų šaltinis yra trumpalaikiai įvairaus pobūdžio darbai / paslaugos**, neapibrėžiamos sutartiniais darbo santykiais ar kitaip įpareigojančiomis sutartimis, kurios leistų šią dalį asmenų priskirti kažkuriai iš užimtųjų grupių. Tai taip pat gali reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Natūralu, jog daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno regiono centre, Klaipėdoje (90,5 tūkst.) ir netolimoje miesto aplinkoje (41,3 tūkst. darbingo amžiaus asmenų gyveno Klaipėdos rajone). Kretingos rajono savivaldybėje 2021 m. pradžioje gyveno 22,8 tūkst., o Šilutės rajono savivaldybėje mažiau – 22,7 tūkst. darbingo amžiaus asmenų. Tuo tarpu į regiono sudėtį įeinančių Palangos miesto ir Skuodo rajono savivaldybėse gyveno po vidutiniškai 9,3 tūkst. darbingo amžiaus asmenų ir žymiai mažiau už pastaruosius jų buvo Neringos savivaldybėje – tik 2,4 tūkst.

Visose Klaipėdos regiono bendrojo ugdymo įstaigose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 3 356 septintokai, 3 144 aštuntokai, 3 074 devintokai ir 3 013 dešimtokų, taigi, prisimenant tendencijas, galima daryti prielaidą, kad **tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m. pasirinks mažiausiai 750 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, šį skaičių galima padidinti iki 1 100 asmenų kasmet.**

Klaipėdos regiono specializacijos iki 2030 m. strategijoje¹⁰ nustatytos šios Regiono specializacijos iki 2030 m. kryptys: 1) *jūrinė ekonomika*: siekiama, kad Klaipėdos regionas iki 2030 m. taptų moderniu ir patraukliu investicijoms jūrinės ekonomikos lyderiu Pietryčiųietryčius lyderi; 2) *bioekonomika*: siekiama iki 2030 m. tapti lyderiaujančiu bioekonomikos regionu nacionaliniu ir Baltijos jūros makroregiono lygmeniu; 3) *darnus jūrinis ir pakrančių turizmas*: siekiama stiprinti Klaipėdos regiono jūrinio ir pakrančių turizmo konkurencingumą pagal darnios plėtros principus; 4) *pažangios pramonės ekonomika*: siekiama vystyti pažangiais sprendimais grįstą tarptautiniu mastu konkurencingą Klaipėdos regiono pramonę; 5) *paslaugų ekonomika*: siekiama didinti paslaugų

⁸ Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt> [žiūrėta 2021 10 13].

⁹ Taip pat įvertinant faktą, kad dalis pensinio amžiaus asmenų vis dar yra darbo rinkos dalyviai.

¹⁰ https://klaipedaregion.lt/wp-content/uploads/2021/06/KR-SS-2030_final.pdf.

ekonomikos dalį Klaipėdos regione užtikrinant būtinausias prielaidas tvariam Klaipėdos regiono konkurencingumui ir plėtrai.

Klaipėdos regione esant dideliui skaičiui darbingo amžiaus asmenų, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant reikšmingam pramonės sektoriui, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti viešbučių ir restoranų, grožio bei sveikatinimo paslaugų, automobilių remonto ir inžinerinės pramonės specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Klaipėdos regione yra akivaizdžiai didelis. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir didelė minimų sektorių mokymo programų paklausa regiono profesinio mokymo įstaigose bei prognozuojamas pirminio profesinio mokymo paslaugų gavėjų srautas mažiausiai per ateinančius dešimt metų.

Klaipėdos regione iš 8 veikiančių profesinio mokymo įstaigų, viena turi daugiau nei 1 000 mokinių (žr. 3.3.1 lentelę) – didžiausia tiek mokinių tiek personalo skaičiumi – Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centras su 1 120 mokiniais ir 165 darbuotojais.

3.3.1 lentelė. Klaipėdos regiono profesinio mokymo įstaigų informacija.

Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius *	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)
1.	Jūrinio sektoriaus darbuotojų rengimo centras	Inžinerinės pramonės	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; pagrindinio; vidurinio	382	98	8,87 proc.	63,31 proc.
2.	Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centras	Transporto, sandėliavimo ir ryšių Statybos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	1120	165	8,55 proc.	75,84 proc.
3.	Klaipėdos paslaugų ir verslo mokykla	Variklinių transporto priemonių	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio;	721	114	2,97 proc.	58,90 proc.

			vidurinio				
4.	Klaipėdos technologijų mokymo centras	Tekstilės produkcijos gamybos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	635	112	0 proc.	54,73 proc.
5.	Klaipėdos turizmo mokykla	Viešbučių ir restoranų bei prekybos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	555	107	8,87 proc.	73,40 proc.
6.	Šilutės profesinio mokymo centras	Žuvininkystės	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; vidurinio	557	120	0 proc.	57,87 proc.
7.	Skuodo amatų ir paslaugų mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; vidurinio	178	35	0 proc.	53,03 proc.
8.	Viešoji įstaiga Kretingos technologijos ir verslo mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; suaugusiųjų pagrindinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; pagrindinio; suaugusiųjų vidurinio ugdymo; vidurinio	361	74	4,26 proc.	57,45 proc.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir **2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

2019–2022 m. VšĮ Kretingos technologijos ir verslo mokyklai, siekiant užtikrinti aukštos kokybės profesinio mokymo paslaugų teikimą pagal inžinerijos ir inžinerinių profesijų bei žemės ūkio sričių profesinio mokymo programas, skirta 0,5 mln. Eur investicijų mokymo įrangai ir infrastruktūrai modernizuoti. Tačiau mažėjantis mokinių skaičius (žr. 3.3.2 paveikslą) kelia grėsmę profesinio mokymo išlikimui Kretingos rajone.

3.3.2 paveikslas. VŠĮ Kretingos technologijos ir verslo mokyklos mokinių skaičiaus kaitos tendencijos 2010–2022 m.

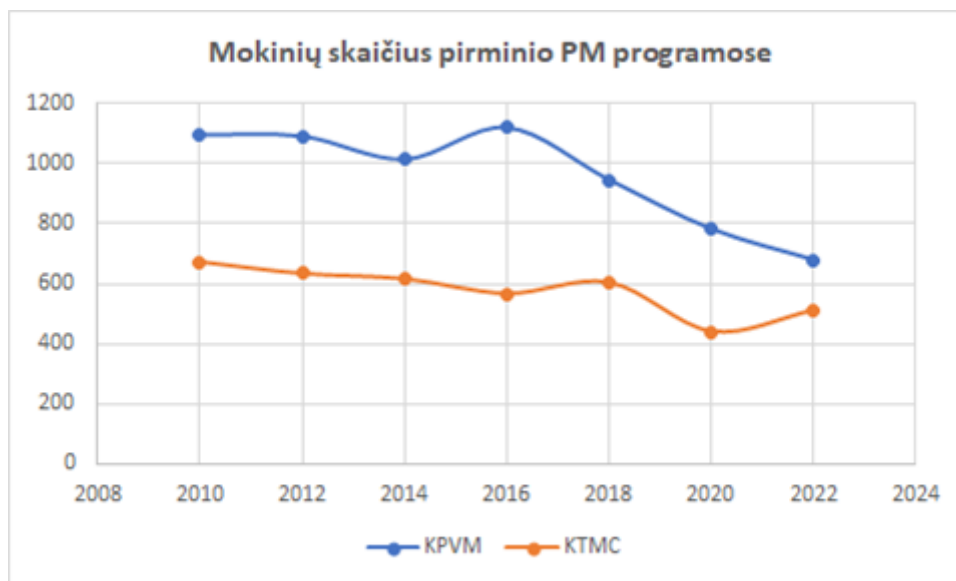

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis.

2021–2022 m.m. Kretingos rajone veikia 5 gimnazijos, o I, II, III ir IV gimnazijų klasėse visame rajone yra kiek daugiau nei po 300 mokinių. VŠĮ Kretingos technologijos ir verslo mokyklos tęstinėse profesinio mokymo programose mokosi apie 10 proc. nuo profesinėje mokykloje besimokančių mokinių skaičiaus, tačiau įstaigoje įgyvendinamas plačiausias bendrojo ugdymo programų spektras Klaipėdos regione. Visose profesinio mokymo įstaigose Klaipėdos regione įgyvendinamos pirminio ir tęstinio profesinio mokymo programos.

Klaipėdos paslaugų ir verslo mokykla inžinerijos ir inžinerinių profesijų švietimo srityje rengia išskirtinai automobilių mechnikus, kėbulų remontininkus, elektros įrengimų remontininkus bei suvirintojus, taip pat įgyvendina informacinių technologijų ir ryšių, paslaugų asmenims, menų, verslo ir administravimo švietimo sričių programas. Kasmet mažėjant bendram besimokančiųjų skaičiui, Klaipėdos paslaugų ir verslo mokykla nebesuformuoja paslaugų asmenims srities programų, o šie specialistai šiuo metu daugiausia rengiami tik Klaipėdos technologijų mokymo centre (žr. 3.3.3 paveikslą).

3.3.3 paveikslas. Klaipėdos paslaugų ir verslo mokyklos bei Klaipėdos technologijų mokymo centro mokinių skaičiaus kaitos tendencijos 2010–2022 m.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis.

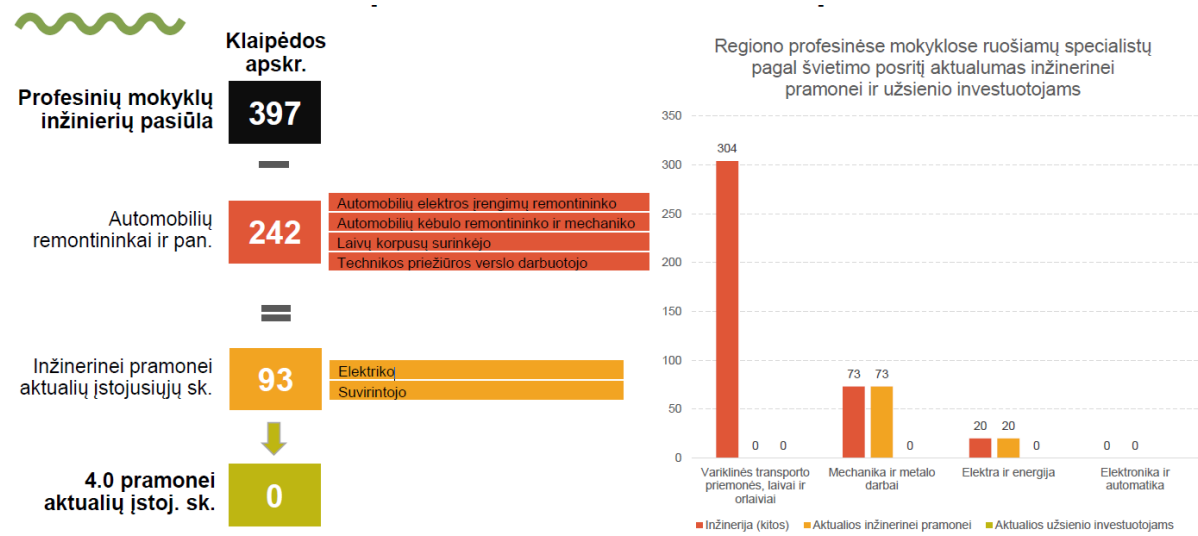
Tiek Klaipėdos paslaugų ir verslo mokykla, tiek Klaipėdos technologijų mokymo centras pasižymi žemiausiu Klaipėdoje profesinio mokymo absolventų įsidarbinimo rodikliu – abiem atvejais žemiau 60 proc. Klaipėdos paslaugų ir verslo mokykla vienintelė Klaipėdoje rengia IT srities specialistus – programuotojus. Tačiau šių specialybių absolventų įsidarbinimo lygis siekia vos 34 proc., o inžinerinių specialybių absolventų – 63 proc., tačiau vis tik 5 proc. žemiau Lietuvos profesinio mokymo įstaigų vidurkio. Klaipėdos paslaugų ir verslo mokykloje itin maža dalis mokinių, kurie mokosi pagal tęstinio profesinio mokymo programas, – tik apie 4 proc. Klaipėdos technologijų mokymo centre tokių mokinių yra 11 proc.

2019–2022 m. Klaipėdos technologijų mokymo centras įgyvendina tekstilės produkcijos gamybos sektoriaus praktinio mokymo centro plėtros projektą už 0,56 mln. Eur. Nuo 2018 m. iki dabar investuota 0,53 mln. Eur į mokinių bendrabučio atnaujinimą. Klaipėdos paslaugų ir verslo mokykla įgyvendino variklinių transporto priemonių sektoriaus praktinio mokymo centro infrastruktūros plėtrai skirtą projektą, kurio vertė siekia 0,69 mln. Eur.

„Investuok Lietuvoje“ duomenimis 2019 m. Klaipėdoje iš 397 įstojusiųjų į inžinerinės švietimo srities profesinio mokymo programas mokinių, 93 pasirinko programas, aktualias inžinerinei pramonei (elektriko, suvirintojo). Skirtingai nei Kauno ar Vilniaus regionuose, Klaipėdos regione nebuvo profesinio mokymo programų, sietinų su Pramone 4.0, pasiūlos. Tai yra viena iš neišnaudojamų profesinio mokymo proveržio galimybių, ypač įvertinus tai, kad didžiausius

atlyginimus gauna trijų didžiųjų miestų apskričių inžinerinės pramonės specialistai, o aukštos ir žemos kvalifikacijos darbuotojai daugiausia uždirba būtent Klaipėdos apskrityje (1 544 ir 1 156 Eur), kaip atskleidžia „Investuok Lietuvoje“ tyrimų duomenys.

3.3.4 paveikslas. Klaipėdos apskrities inžinerinių programų pasiūla

Šaltinis: „Investuok Lietuvoje“ analizė.

Inžinerinės pramonės specialistų rengimui užtikrinti Klaipėdos jūrinio sektoriaus darbuotojų rengimo centre prieš dešimtmetį buvo įkurtas Inžinerinės pramonės sektorinis praktinio mokymo centras. Jam įkurti 2007–2013 m. buvo skirta 2,6 mln. Eur. 2021 m. pradžioje papildomai skirta 1,7 mln. Eur sektorinio praktinio mokymo centro plėtrai bei mokymo įrangai, reikalingai Pramonė 4.0 programoms vykdyti, įsigyti. Jūrinio sektoriaus darbuotojų rengimo centrui keliami tikslai per ateinančius 5 metus įsitvirtinti kaip Pramonės 4.0 kompetencijų centrui Klaipėdos regione, ilgainiui užtikrinant nuolat atnaujinamą inžinerinei pramonei aktualių profesinio mokymo programų pasiūlą.

Apibendrinimas

Išnagrinėjus Klaipėdos regiono profesinio mokymo įstaigų programas, priėmimo dinamiką ir įstaigų mokymo programų struktūrą, matoma:

1. Klaipėdoje ir didesniuose regiono miestuose veikia viena ar kelios profesinio mokymo įstaigos, kuriose teikiamos profesinio mokymo paslaugos, t. y. tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams **yra užtikrintas profesinio mokymo**

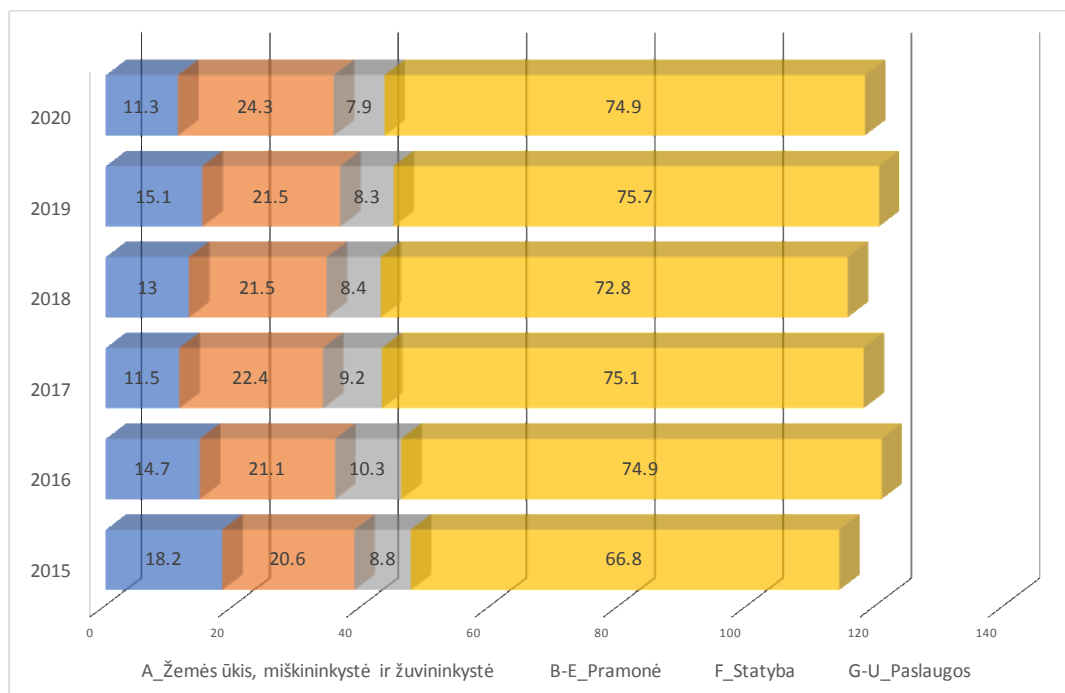
paslaugų prieinamumas, esant bent 30 kilometrų nuo asmens gyvenamosios ar verslo įmonės veiklos vietos.

2. *Profesinio mokymo įstaigų vykdomų programų struktūra – plačiąja prasme – atitinka regiono ekonomikos struktūrą, t. y. tiek Klaipėdos mieste, tiek visame regione yra užtikrinta įvairaus turinio profesinio mokymo paslaugų pasiūla – sukurtos sąlygos tenkinti suaugusiųjų asmenų individualius ir darbo rinkos poreikius.*
3. *Siekiant išspręsti Klaipėdos regione siūlomų profesinio mokymo programų dubliavimo bei siekiant efektyviau išnaudoti infrastruktūrą ir sudaryti prielaidas profesinio mokymo pasiūlos plėtrai, siūlytina nuo 2016 metų spartų mokinių skaičiaus mažėjimą išgyvenančią Klaipėdos paslaugų ir verslo mokyklą prijungti prie Klaipėdos technologijų mokymo centro bei numatyti investicijas informacinių technologijų ir ryšių švietimo srities praktinio mokymo infrastruktūrai.*
4. *Stiprinant profesinio mokymo įstaigų tinklą aktualu įvertinti profesinio mokymo įstaigų su mažu mokinių skaičiumi galimybę konkuruoti ir išlikti regione – siūlytina svarstyti viešosios įstaigos Kretingos technologijos ir verslo mokyklos prijungimą prie Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centro ir gerinti profesinio mokymo paslaugų kokybę bei prieinamumą įvairių poreikių asmenims Kretingos rajone.*
5. *Įvertinus ženklias investicijas į inžinerijos ir inžinerinių profesijų švietimo srities programų praktinio mokymo bazės gerinimą Jūrinio sektoriaus darbuotojų rengimo centre, taip pat 2020 m. įgyvendintą įstaigos reorganizaciją, kai buvo sujungtos dvi profesinio mokymo įstaigos (Klaipėdos laivų statybos ir remonto mokykla sujungta su Klaipėdos laivininkų mokykla) bei įstaigos patiriamą pereinamąjį laikotarpį keičiant pavadinimą, siūlytina sudaryti galimybę įstaigai stiprėti bei tapti lyderiaujančia inžinerinės srities profesinio mokymo įstaiga regione.*

3.4. Šiaulių regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Šiaulių regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkerius metus) analizė rodo, jog bendras užimtųjų skaičius regione didėjo nuo 114,4 tūkst. asmenų 2015 m. pabaigoje iki 118,4 tūkst. asmenų 2020 m. pabaigoje. Maždaug 63,0 proc. kasmet jų dirba paslaugas teikiančiose įmonėse arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. Palyginus su kitais šalies regionais, Šiaulių regionas pasižymi pastaruoju metu didžiausia pramonės sektoriuje užimtų asmenų dalimi, kuri 2020 m. pabaigoje sudarė net 20,5 proc. Didžiausias santykinis augimas per analizuojamą laikotarpį Šiaulių regione taip pat buvo būdingas pramonės sektoriui, kuris 2015–2020 m. laikotarpiu augo beveik 18,0 proc. (nuo 20,6 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 24,3 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje). Augo ir paslaugų sektorius (nuo 66,8 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 75,7 tūkst. užimtųjų 2019 m. pabaigoje), visgi 2020 m. užimtųjų skaičius jame sumažėjo iki 74,9 tūkst. Per pastaruosius penkerius metus Šiaulių regione labiausiai sumažėjo žemės ūkio sektoriuje skaičiuojamų užimtųjų (nuo 18,2 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 11,3 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje), šiam sektoriui per analizuojamą laikotarpį susitraukus netgi 38 proc. Detali užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.4.1 paveiksle.

3.4.1 paveikslas. Šiaulių regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis, 2021 m. pradžioje Šiaulių regione buvo 159 633 darbingo amžiaus asmenys ir 61 581 pensinio amžiaus asmenys. Tai rodo, jog daugiau nei ketvirtadalis regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedirba arba jų pajamų šaltinis yra trumpalaikiai įvairaus pobūdžio darbai / paslaugos, neapibrėžiamos sutartiniais darbo santykiais ar kitaip įpareigojančiomis sutartimis, kurios leistų šią dalį asmenų priskirti kažkuriai iš užimtųjų grupių. Tai taip pat gali reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno regiono centre (Šiauliuose 64,3 tūkst.) ir netolimoje miesto aplinkoje (25,8 tūkst. darbingo amžiaus asmenų gyveno Šiaulių rajone). Radviliškio rajono savivaldybėje 2021 m. pradžioje gyveno 20,9 tūkst., o Kelmės rajono savivaldybėje daug mažiau – 14,7 tūkst. darbingo amžiaus asmenų. Tuo tarpu į regiono sudėtį įeinančių Pakruojo, Joniškio ir Akmenės rajonų savivaldybėse gyveno tik po vidutiniškai 11,0 tūkst. darbingo amžiaus asmenų.

Visose Šiaulių regiono bendrojo ugdymo įstaigose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 2 403 septintokai, 2 421 aštuntokas, 2 460 devintokų ir 2 660 dešimtokų, taigi, prisimenant tendencijas, galima daryti prielaidą, kad tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m. pasirinks mažiausiai 560 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, šį skaičių galima padidinti iki 900 asmenų kasmet.

Šiaulių regione esant dideliui skaičiui darbingo amžiaus asmenų, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant itin reikšmingam pramonės sektoriui, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti prekybos, sveikatinimo ir socialinių paslaugų asmenims, IT srities, finansų ir verslo paslaugų, automobilių remonto ir inžinerinės pramonės sektorių specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Šiaulių regione yra didelis. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir minimų sektorių mokymo programų paklausa regiono profesinio mokymo įstaigose.

Šiaulių regione iš 6 veikiančių profesinio mokymo įstaigų viena turi daugiau nei 1 500 mokinių (žr. 3.4.1 lentelę) – didžiausia tiek mokinių tiek personalo skaičiumi – Šiaulių profesinio rengimo centras su 1 935 mokiniais ir 317 darbuotojų. Kitų profesinio mokymo įstaigų mokinių skaičius svyruoja nuo 651 (viešojo įstaiga Šiaulių darbo rinkos mokymo centras) iki 289 mokinių (Joniškio žemės ūkio mokykla). Visos regiono profesinio mokymo įstaigos įgyvendina pirminį ir tęstinį profesinį mokymą, tik viena įstaiga orientuojasi į suaugusių asmenų profesinį mokymą, neįgyvendina bendrojo ugdymo programų, specialiųjų ugdymosi poreikių asmenų profesinio mokymo – viešojo įstaiga Šiaulių darbo rinkos mokymo centras.

3.4.1 lentelė. Šiaulių regiono profesinio mokymo įstaigų informacija.

Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius *	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)
1.	Joniškio žemės ūkio mokykla	Šiaurės Lietuvos žemės ūkio technologijų ir technikos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; vidurinio	289	90	0 proc.	61,00 proc.
2.	Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centras		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; vidurinio	432	111	0 proc.	70,62 proc.
3.	Šiaulių profesinio rengimo centras	Didmeninės ir mažmeninės prekybos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	1935	317	5,48 proc.	69,30 proc.
		Statybos					
4.	Viešoji įstaiga Kelmės profesinio rengimo centras		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	430	97	0 proc.	56,52 proc.
5.	Viešoji įstaiga Kuršėnų politechnikos mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	390	75	0 proc.	62,50 proc.
6.	Viešoji įstaiga Šiaulių darbo rinkos mokymo centras	Transporto sektoriaus darbuotojų	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio	651	117	0 proc.	67,83 proc.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir **2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

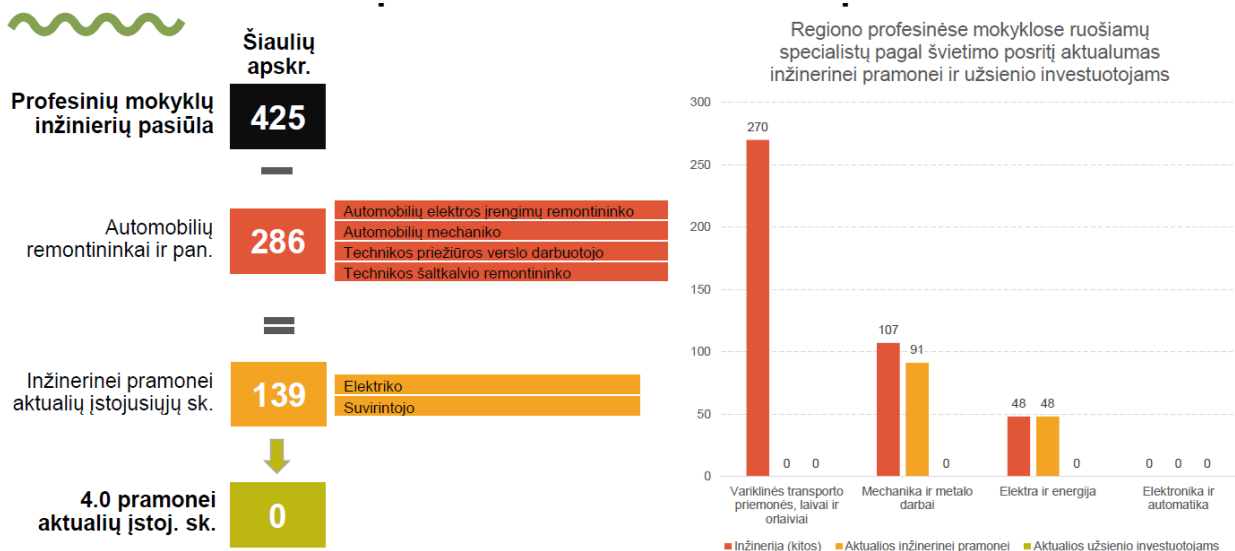
Šiaulių regione veikia keturi sektorinio praktinio mokymo centrai – Joniškio žemės ūkio mokykloje, Šiaulių profesinio rengimo centre ir viešojoje įstaigoje Šiaulių darbo rinkos mokymo centre. Plačiausias bendrojo ugdymo programų spektras įgyvendinamas Joniškio žemės ūkio mokykloje.

Dalis profesinio mokymo programų įgyvendinamos visose Šiaulių miesto ir rajono profesinio mokymo įstaigose. Kiti programų dubliavimo atvejai miesto bei rajono teritorijoje pasitaiko tarp viešosios įstaigos Šiaulių darbo rinkos mokymo centro ir Šiaulių profesinio rengimo centro arba viešosios įstaigos Kuršėnų politechnikos mokyklos ir Šiaulių profesinio rengimo centro, unikalių mokymo programų beveik neįgyvendina nei viena iš trijų įstaigų.

Regione veikia 3 sektorinio praktinio mokymo centrai (Didmeninės ir mažmeninės prekybos; Statybos ir Transporto), tačiau miesto bei rajono profesinio mokymo įstaigų absolventų įsidarbinimas nesiekia 70 proc., didžiausias pameistrystės mokymo forma besimokančių asmenų rodiklis Šiaulių profesinio rengimo centre (5,48 proc.).

Pagal Šiaulių prekybos pramonės ir amatų rūmų atliktą *Reikalingiausių profesijų tyrimą Šiaulių, Telšių ir Mažeikių regionuose*, kuriame dalyvavo 111 įmonių ir jų 8 600 darbuotojų, šalia įvardytų profesijų trūkumo – mechatronikų, CNC staklių, robotų operatorių, šaltkalvių – įvardytas siekis teikti stipendijas šiose srityse besimokantiems asmenims, skatinti pameistrystę ir mokyklų bei darbdavių bendradarbiavimą. „Investuok Lietuvoje“ 2020 m. analizė taip pat atskleidžia, kad 2019 m. Šiaulių regione nebuvo nė vienos Pramonei 4.0 aktualios profesinio mokymo programos (žr. 3.4.2 paveikslą), o iš 425 mokinių, pasirinkusių inžinerinės srities profesinio mokymo programas, tik 139 pasirinko inžinerinei pramonei aktualias elektriko ar suvirintojo profesinio mokymo programas. Kaip ir kituose regionuose, didžioji dalis likusių mokinių pasirinko automechaniko ar kitas su variklinėmis transporto priemonėmis ir jų remontu susijusias programas. 2021 m. situacija pasikeitė nežymiai. Siekiant didinti inžinerinei pramonei ir Pramonei 4.0 aktualių programų pasiūlą, 2021 m. Šiaulių profesinio rengimo centrui skirta 1,6 mln. eurų investicijų mokymo įrangai įsigyti. Tačiau čia taip pat reikalingos ir kitos centrą stiprinančio priemonės, leisiančios siūlyti ir išlaikyti darbo rinkai aktualias, tačiau tarp stojančiųjų vis dar nedidelio populiarumo sulaukiančias profesinio mokymo programas.

3.4.2 paveikslas. Šiaulių apskrities inžinerinių programų pasiūla

Šaltinis: „Investuok Lietuvoje“ analizė

Apibendrinimas

Išnagrinėjus Šiaulių regiono profesinio mokymo įstaigų programas, priėmimo dinamiką ir įstaigų mokymo programų struktūrą, matoma:

1. Šiauliuose ir didesniuose regiono miestuose veikia viena ar kelios profesinio mokymo įstaigos, kuriose teikiamos profesinio mokymo paslaugos, t. y. tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams **yra užtikrintas profesinio mokymo paslaugų prieinamumas**, profesinei mokyklai esant ne toliau kaip maždaug 30 kilometrų nuo asmens gyvenamosios ar verslo įmonės veiklos vietos.
2. Profesinio mokymo įstaigų vykdomų programų struktūra – plačiąja prasme – atitinka regiono ekonomikos struktūrą, t. y. tiek Šiaulių mieste, tiek visame regione **yra užtikrinta įvairaus turinio profesinio mokymo paslaugų pasiūla** – sukurtos sąlygos tenkinti suaugusiųjų asmenų individualius ir darbo rinkos poreikius.
3. Didžiausia Šiaulių regione profesinio mokymo įstaiga – Šiaulių profesinio rengimo centras jau daugelį metų veikia kaip daugiaprogramis regioninis profesinio mokymo centras, kuriame nėra dominuojančios srities.
4. Kadangi Šiaulių regione prognozuojamas gyventojų skaičiaus mažėjimas, aktualu stiprinti profesinio mokymo paslaugas, atsisakyti programų dubliavimo, teikti visą formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo pasiūlos paketą, tikslingai planuoti investicijas į išteklius (žmogiškuosius, infrastruktūros, kt.). **Siūlytina telkti kompetencijas bei svarstyti Šiauliuose**

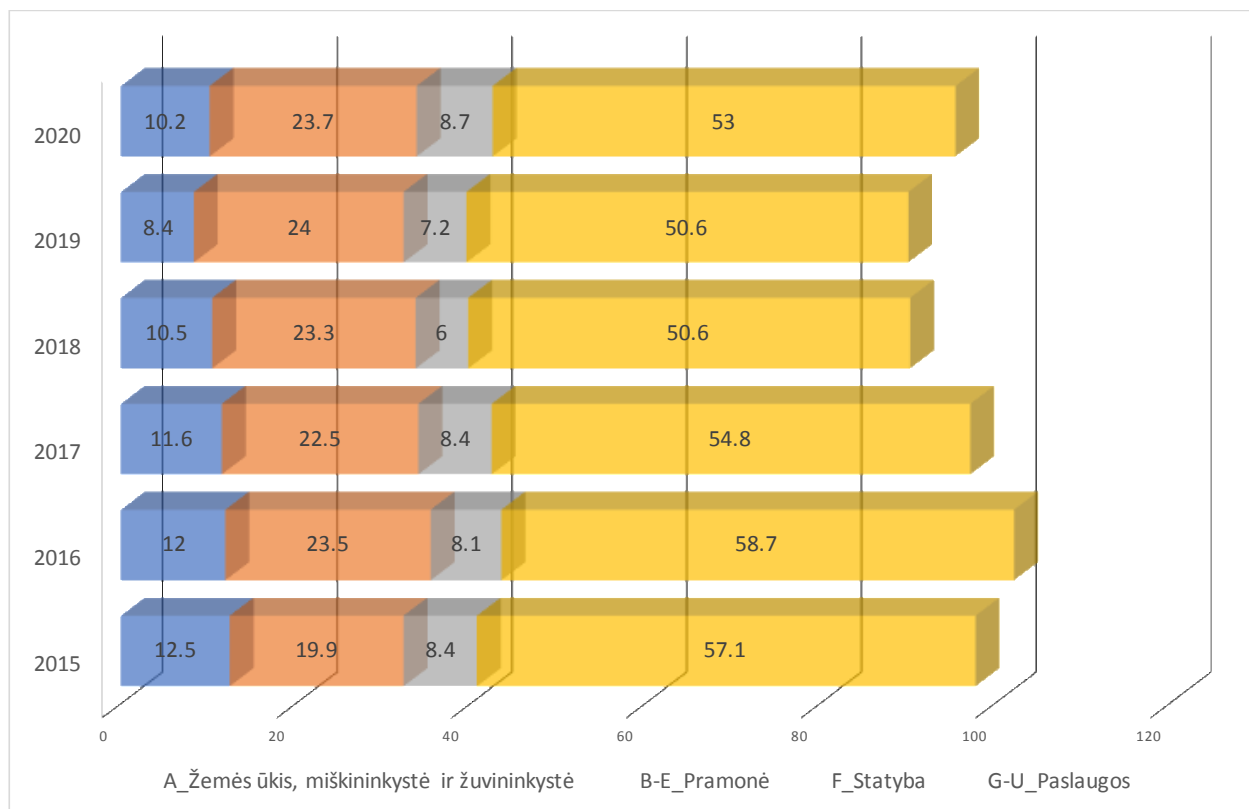
ir Kuršėnuose veikiančių trijų mokymo įstaigų sujungimą, sudarant naują juridinį asmenį bei įtraukiant regiono verslo asocijuotą struktūrą į dalininkų sudėtį.

5. *Likusios Šiaulių regiono profesinio mokymo įstaigos veikia aplink regiono centrą išsidėsčiusių mažesnių savivaldybių centruose. Joniškio žemės ūkio mokykla, Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centras ir Kelmės profesinio rengimo centras yra daugiaprogramės rajonų centrų profesinės mokyklos, kuriose dera ir šiuo metu teikti aplinkinių gyventojų ir šiuose rajonuose veikiančių verslo įmonių poreikius atitinkančias profesinio mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugas.*

3.5. Panevėžio regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Panevėžio regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkerius metus) analizė rodo, jog bendras užimtųjų skaičius regione svyravo nuo 97,9 tūkst. asmenų 2015 m. pabaigoje, nukrisdamas iki 90,2 tūkst. asmenų 2019 metų pabaigoje ir vėl ūgteldamas iki 95,6 tūkst. asmenų 2020 m. pabaigoje. Per analizuojamą laikotarpį beveik pusė visų užimtųjų (maždaug 45,0 proc. kasmet) dirba paslaugas teikiančiose įmonėse arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. Palyginus su kitais šalies regionais, Panevėžio regionas pasižymi didžiausia pramonės sektoriuje užimtų asmenų dalimi, kuri 2020 m. pabaigoje sudarė 24,79 proc. Didžiausias santykinis augimas per analizuojamą laikotarpį Panevėžio regione taip pat būdingas pramonės sektoriui – 2015–2019 metų laikotarpiu šis sektorius augo 20,6 proc. (nuo 19,9 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 24,0 tūkst. užimtųjų 2019 m. pabaigoje), tačiau pastaraisiais metais jis vėl truputį sumažėjo iki 23,7 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje. Per pastaruosius penkerius metus kitos ūkio šakos Panevėžio regione buvo gana stabilios (dirbančiųjų kaitos aspektu) – žemės ūkio ir paslaugų sektoriuose dirbančių asmenų skaičius nežymiai sumažėjo, tuo tarpu statybos sektoriuje netgi truputį padidėjo. Detali užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.5.1 paveiksle.

3.5.1 paveikslas. Panevėžio regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

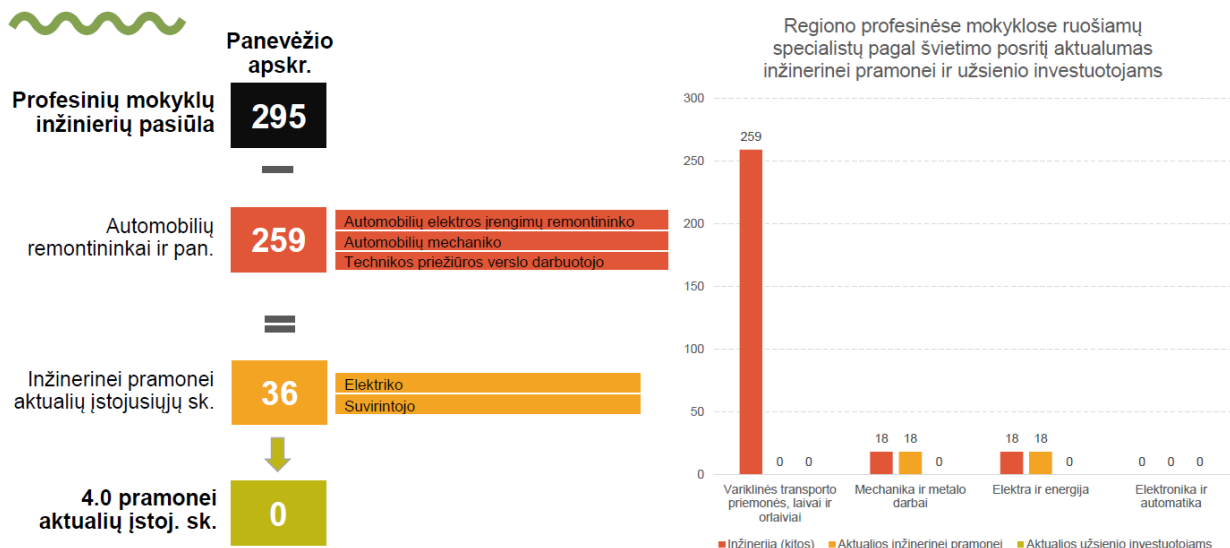
Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis, 2021 m. pradžioje Panevėžio regione buvo 124 771 darbingo amžiaus asmuo ir 53 526 pensinio amžiaus asmenys. Tai (prisimenant užimtųjų skaičiaus pasiskirstymo pagal ūkio šakas analizę) rodo, jog daugiau nei ketvirtadalis regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedirba arba jų pajamų šaltinis yra trumpalaikiai įvairaus pobūdžio darbai / paslaugos, neapibrėžiamos sutartiniais darbo santykiais ar kitaip įpareigojančiomis sutartimis, kurios leistų šią dalį asmenų priskirti kažkuriai iš užimtųjų grupių. Tai taip pat gali reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Natūralu, jog daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno regiono centre, Panevėžyje (50,5 tūkst.) ir netolimoje miesto aplinkoje (21,8 tūkst. darbingo amžiaus asmenų gyveno Panevėžio rajone). Rokiškio rajono savivaldybėje 2021 m. pradžioje gyveno 16,4 tūkst. užimtųjų, tuo tarpu į regiono sudėtį įeinančių Pasvalio ir Biržų rajonų savivaldybėse gyveno po vidutiniškai 13,3 tūkst. darbingo amžiaus asmenų ir ženkliai mažiau už pastaruosius jų buvo Kupiškio savivaldybėje – 9,7 tūkst.

Visose Panevėžio regiono bendrojo ugdymo įstaigose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 1 882 septintokai, 1 973 aštuntokai, 2 050 devintokų ir 2 143 dešimtokai, taigi, prisimenant tendencijas, galima daryti prielaidą, kad tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m. pasirinks tik maždaug 450 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, šį skaičių galima padidinti iki 650 asmenų kasmet.

Panevėžio regione esant nemažam skaičiui potencialiai mokytinų darbingo amžiaus asmenų, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant itin reikšmingam pramonės sektoriui, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti grožio, sveikatinimo ir socialinių paslaugų asmenims, IT ir telekomunikacijų srities, finansų ir verslo paslaugų, automobilių remonto, inžinerinės pramonės ir statybos sektorių specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Panevėžio regione yra didelis. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir minimų sektorių mokymo programų nemaža paklausa regiono profesinio mokymo įstaigose. Vis tik Pramonei 4.0 aktualių profesinio mokymo programų pasiūla Panevėžio regione išlieka per maža. 2019 m. mokinių į tokias programas, „Investuok Lietuvoje“ duomenimis, nebuvo priimta (žr. 3.5.2 paveikslą). Tais metais iš viso 295 mokiniai pasirinko inžinerinės švietimo srities programas, tačiau net 259 mokiniai įstojo į su variklinių transporto priemonių priežiūra ir remontu susijusias programas ir tik 36 rinkosi inžinerinei pramonei aktualias (elektriko ir suvirintojo) programas. Siekiant didinti inžinerinei pramonei ir Pramonei 4.0 aktualių programų pasiūlą, 2021 m. Panevėžio profesinio rengimo centrui

skirta 2,2 mln. eurų investicijų mokymo įrangai įsigyti. Nepaisant pirmųjų pozityvių rezultatų, reikalingos ir kitos centrą stiprinančio priemonės, leisiančios siūlyti ir išlaikyti darbo rinkai aktualias, tačiau tarp stojančiųjų vis dar nedidelio populiarumo sulaukiančias profesinio mokymo programas.

3.5.2 paveikslas. Panevėžio apskrities inžinerinių programų pasiūla

Šaltinis: „Investuok Lietuvoje“ analizė

Panevėžio regione iš 6 veikiančių profesinio mokymo įstaigų vienoje mokosi daugiau nei 1 000 mokinių (žr. 3.5.1 lentelę) – viešoji įstaiga Panevėžio profesinio rengimo centras su 1 137 mokiniais ir 211 darbuotoju. Panevėžyje veikia 4 sektorinio praktinio mokymo centrai (Viešbučių ir viešojo maitinimo, Prekybos; Statybos ir Transporto), tačiau nei viena miesto profesinė įstaiga neįgyvendina profesinio mokymo pameistrystės forma, o absolventų įsidarbinimas geriausias Panevėžio darbo rinkos mokymo centre – rodiklis viršija Lietuvos vidurkį ir siekia 73,41 proc. (2021 m.).

3.5.1 lentelė. Panevėžio regiono profesinio mokymo įstaigų informacija

Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius *	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)

1.	Biržų technologijų ir verslo mokymo centras		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	783	127	5,22 proc.	51,41 proc.
2.	Kupiškio technologijos ir verslo mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; vidurinio	423	83	6,78 proc.	61,58 proc.
3.	Panevėžio darbo rinkos mokymo centras	Transporto sektoriaus (kartu su Viešąja įstaiga Panevėžio profesinio rengimo centru) Viešbučių, restoranų ir viešojo maitinimo sektoriaus	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio	692	69	0 proc.	73,41 proc.
4.	Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės profesinio rengimo centras	Prekybos sektoriaus	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	421	99	0 proc.	60,69 proc.
5.	Rokiškio profesinio mokymo centras		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; vidurinio	437	65	13,24 proc.	65,69 proc.
6.	Viešoji įstaiga Panevėžio profesinio rengimo centras	Statybos Transporto sektoriaus (kartu su Panevėžio darbo rinkos mokymo centru)	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	1137	211	0 proc.	63,13 proc.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir **2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

Transporto sektorinio praktinio mokymo centru dalijasi viešoji įstaiga Panevėžio profesinio rengimo centras ir Panevėžio darbo rinkos mokymo centras. Tik vienoje įstaigoje neįgyvendinamos bendrojo ugdymo programos – Panevėžio darbo rinkos mokymo centre. Visose profesinio mokymo įstaigose Panevėžio regione įgyvendinamos pirminio ir tęstinio profesinio mokymo programos. Dalis jų dubliuojasi Panevėžio mieste, švietimo sritys iš dalies išskaidytos tarp įstaigų, tačiau visos trys

veikia kaip daugiaprogramiai profesinio mokymo centrai, įgyvendinantys įvairių švietimo sričių programas:

- viešoji įstaiga Panevėžio profesinio rengimo centras – grožio – kirpėjo, vizažisto, kosmetiko mokymo programos bei statybos – apdailininko, santechniko ar prekybos, inžinerijos, gamybos švietimo sritys;
- Panevėžio darbo rinkos mokymo centras – Paslaugų asmenims, Transporto, Sveikatos priežiūros, Verslo ir administravimo;
- Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės profesinio rengimo centras – IT, Paslaugų asmenims, Verslo ir administravimo, Socialinės gerovės švietimo sritys.

Mažiausia mokinių apimtimi regiono mokykla – Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės profesinio rengimo centras (421 mokiny).

Apibendrinimas

Išnagrinėjus Panevėžio regiono profesinio mokymo įstaigų programas, priėmimo dinamiką ir įstaigų mokymo programų struktūrą, matoma:

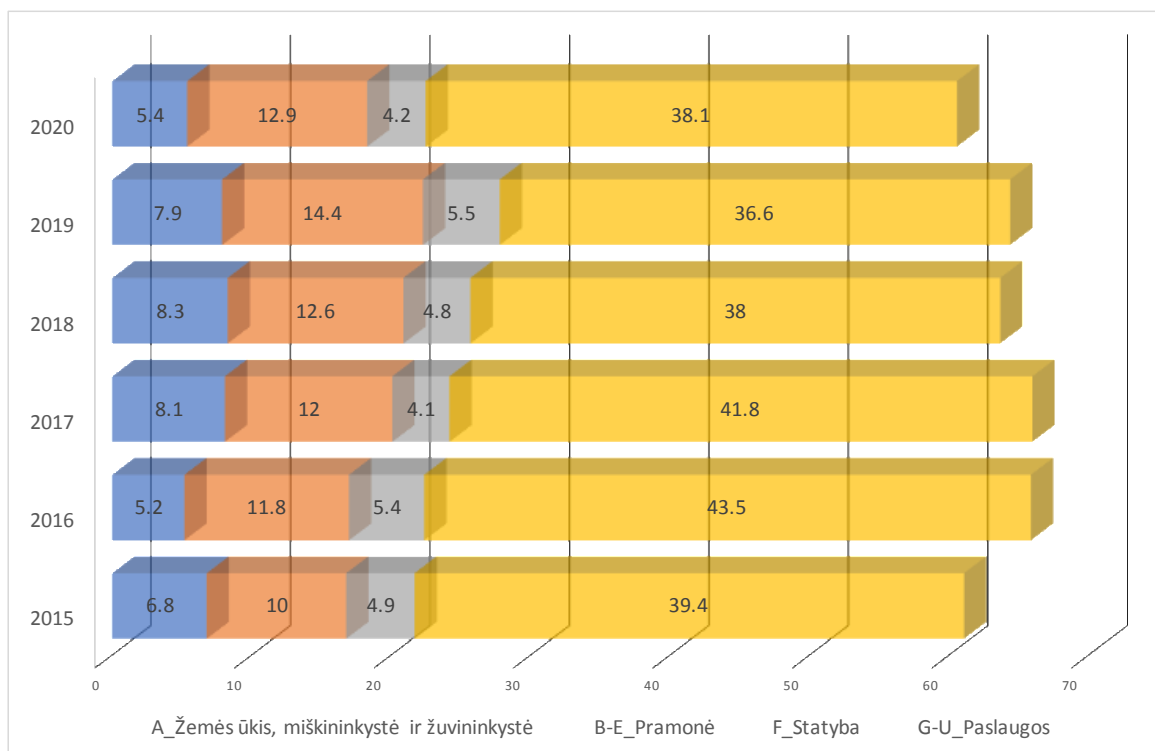
1. *Panevėžyje ir didesniuose regiono miestuose veikia viena ar kelios profesinio mokymo įstaigos, kuriose teikiamos profesinio mokymo paslaugos, t. y. tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams **yra užtikrintas profesinio mokymo paslaugų prieinamumas**, profesinei mokyklai esant ne toliau kaip maždaug 30 kilometrų nuo asmens gyvenamosios ar verslo įmonės veiklos vietos.*
2. *Profesinio mokymo įstaigų vykdomų programų struktūra – plačiąja prasme – atitinka regiono ekonomikos struktūrą, t. y. tiek Panevėžio mieste, tiek visame regione **yra užtikrinta įvairaus turinio profesinio mokymo paslaugų pasiūla** – sukurtos sąlygos tenkinti suaugusiųjų asmenų individualius ir darbo rinkos poreikius.*
3. *Kadangi Panevėžio regione prognozuojamas gyventojų skaičiaus mažėjimas, aktualu stiprinti profesinio mokymo paslaugas, atsisakyti programų dubliavimo, teikti visą formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo paslaugų paketą, tikslingai planuoti investicijas į išteklius (žmogiškuosius, infrastruktūros, kt.). **Siūlytina telkti kompetencijas bei svarstyti Panevėžio mieste veikiančių trijų mokymo įstaigų sujungimą, sudarant naują stiprų juridinių asmenų bei įtraukiant regiono verslo struktūras į dalininkų sudėtį.***

4. *Likusios trys Panevėžio regiono profesinio mokymo įstaigos veikia aplink regiono centrą išsidėsčiusių mažesnių savivaldybių centruose. Kupiškio technologijos ir verslo, Biržų technologijos ir verslo mokymo centras ir Rokiškio technologijos, verslo ir žemės ūkio mokykla yra daugiaprogramės rajonų centrų profesinės mokyklos, kurios gali tenkinti aplinkinių gyventojų ir šiuose rajonuose veikiančių verslo įmonių poreikius, vykdant juos atitinkančias profesinio mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugas.*

3.6. Alytaus regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Alytaus regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkis metus) analizė rodo, jog bendras užimtųjų skaičius regione svyravo nuo 61,1 tūkst. asmenų 2015 m. pabaigoje, pakildamas iki 66,0 tūkst. asmenų 2017 m. pabaigoje ir vėl sumažėdamas iki 60,6 tūkst. asmenų 2020 m. pabaigoje. Nepaisant įvardytų bendro užimtųjų skaičiaus svyravimų, **maždaug 60,0 proc. kasmet jų dirba paslaugas teikiančiose įmonėse** arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. Pastaruosius keletą metų Alytaus regione svyravimai buvo būdingi visiems ūkio sektoriams – užimtųjų skaičiaus aspektu nei vieno iš jų negalima pavadinti stabiliu. Didžiausias santykinis augimas Alytaus regione buvo būdingas pramonės sektoriui – 2015–2019 m. laikotarpiu šis sektorius augo 44,0 proc. (nuo 10,0 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 14,4 tūkst. užimtųjų 2019 m. pabaigoje), tačiau pastaraisiais metais jis vėl truputį sumažėjo iki 12,9 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje. **Per pastaruosius penkerius metus Alytaus regione labiausiai sumažėjo žemės ūkio sektoriuje skaičiuojamų užimtųjų** (nuo 6,8 tūkst. užimtųjų 2015 m. pabaigoje iki 5,4 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje), **šiam sektoriui per analizuojamą laikotarpį susitraukus daugiau nei 20 proc.** Detali užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.6.1 paveiksle.

3.6.1 paveikslas. Alytaus regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis¹¹, **2021 m. pradžioje Alytaus regione buvo 79 846 darbingo amžiaus asmenys** ir 34 436 pensinio amžiaus asmenys. Tai (prisimenant užimtųjų skaičiaus pasiskirstymo pagal ūkio šakas analizę) rodo, jog **daugiau nei ketvirtadalis regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedirba**¹² arba jų pajamų šaltinis yra trumpalaikiai įvairaus pobūdžio darbai / paslaugos, neapibrėžiamos sutartiniais darbo santykiais ar kitaip įpareigojančiomis sutartimis, kurios leistų šią dalį asmenų priskirti kažkuriai iš užimtųjų grupių. Tai taip pat gali reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Natūralu, jog daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno regiono centre, Alytuje (30,2 tūkst.) ir netolimoje miesto aplinkoje (15,6 tūkst. darbingo amžiaus asmenų gyveno Alytaus rajone). Tuo tarpu į regiono sudėtį įeinančių Druskininkų bei Lazdijų ir Prienų rajonų savivaldybėse gyveno po vidutiniškai 11,0 tūkst. darbingo amžiaus asmenų.

Visose Alytaus regiono bendrojo ugdymo įstaigose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 1 133 septintokai, 1 215 aštuntokų, 1 188 devintokai ir 1 199 dešimtokai, taigi, prisimenant tendencijas, galima daryti prielaidą, kad **tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m. pasirinks tik 280 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, šį skaičių galima padidinti iki 400 asmenų kasmet.**

Alytaus regione esant nemažam skaičiui darbingo amžiaus asmenų, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant reikšmingiems pramonės bei statybos sektoriams, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti paslaugų asmenims, automobilių remonto, inžinerinės pramonės ir statybos sektorių specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Alytaus regione yra didelis. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir minimų sektorių mokymo programų paklausa regiono profesinio mokymo įstaigose.

Alytaus regione veikia 3 profesinio mokymo įstaigos – Alytaus profesinio rengimo centras, Varėnos technologijos ir verslo mokykla bei viešoji įstaiga Daugų technologijos ir verslo mokykla (žr. 3.6.1 lentelę). Didžiausioje regione profesinio mokymo įstaigoje – Alytaus profesinio rengimo centre mokosi 1 570 mokinių, dirba 249 darbuotojai.

¹¹ Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt> [žiūrėta 2021 10 15].

¹² Taip pat įvertinant faktą, kad dalis pensinio amžiaus asmenų vis dar yra darbo rinkos dalyviai.

3.6.1 lentelė. Alytaus regiono profesinio mokymo įstaigų informacija.

Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius*	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)
1.	Alytaus profesinio rengimo centras	Modernios darbų saugos ir statybos Inžinerinės pramonės	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; suaugusiųjų pagrindinio ugdymo; suaugusiųjų vidurinio ugdymo; pagrindinio; vidurinio	1 570	249	19,08 proc.	72,74 proc.
2.	Varėnos technologijos ir verslo mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	189	52	12,50 proc.	60,94 proc.
3.	Viešoji įstaiga Daugų technologijos ir verslo mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; vidurinio	297	66	0 proc.	68,88 proc.

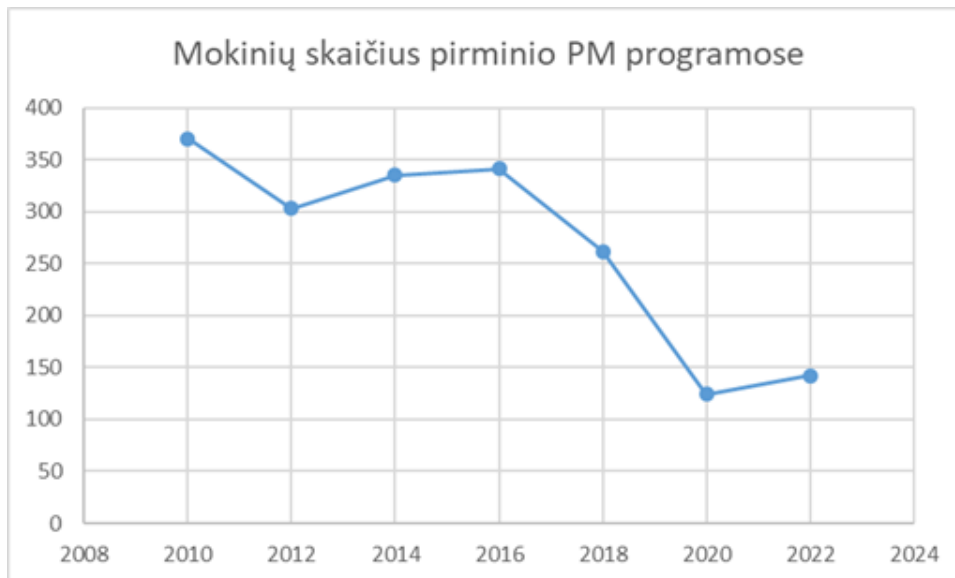
Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir **2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

Visose profesinio mokymo įstaigose Alytaus regione įgyvendinamas bendrasis ugdymas ir pirminio bei tęstinio profesinio mokymo programos. Regione veikia du sektoriniai praktinio mokymo centrai – Modernios darbų saugos ir statybos bei Inžinerinės pramonės.

Varėnos technologijos ir verslo mokykla – mažiausia apskrities profesinio mokymo įstaiga su mažėjančiu mokinių skaičiumi (žr. 3.6.2 paveikslą), kurioje 2021–2022 m. m. suteikiamos 8 skirtingos kvalifikacijos asmenims baigusiems formaliojo profesinio mokymo programas penkiose švietimo srityse (miškininkystės, inžinerijos ir inžinerinių profesijų, paslaugos asmenims, socialinės gerovės, architektūra ir statyba), įstaigoje dirba 52 darbuotojai, tačiau tenkinamas gana platus

programų pasiūlos spektras, profesijos mokytojų pedagoginio darbo krūvio galimybės tokiu atveju ribotos.

3.6.2 paveikslas. Varėnos technologijos ir verslo mokykla mokinių skaičiaus kaitos tendencijos 2010–2022 m.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis.

Apie 63 proc. Varėnos technologijos ir verslo mokykloje įgyvendinamų profesinio mokymo programų yra vykdomos ir Alytaus profesinio rengimo centre (socialinio darbuotojo padėjėjo, virėjo, padavėjo ir barmeno, automobilių mechaniko, apdailininko (statybininko)).

Apibendrinimas

Išnagrinėjus Alytaus regiono profesinio mokymo įstaigų programas, priėmimo dinamiką ir įstaigų mokymo programų struktūrą, matoma:

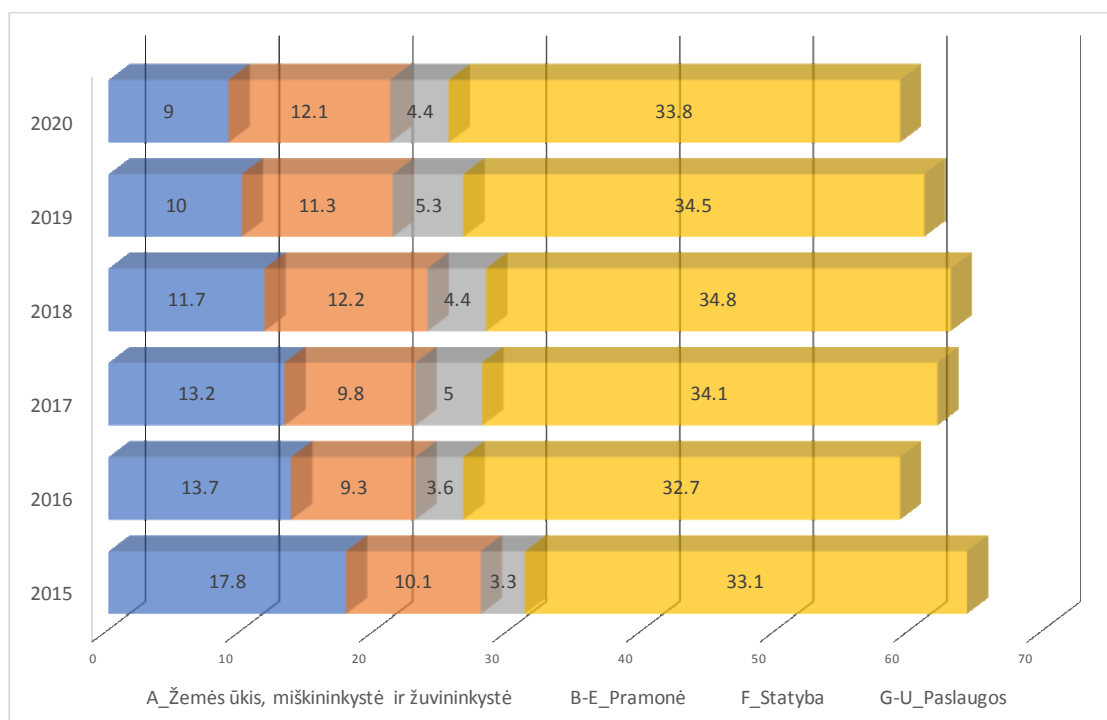
1. *Alytuje ir didesniuose regiono miestuose veikia po vieną profesinio mokymo įstaigą, kurioje teikiamos profesinio mokymo paslaugos, t. y. tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams **yra užtikrintas profesinio mokymo paslaugų prieinamumas**, profesinei mokyklai esant ne toliau kaip maždaug 30 kilometrų nuo asmens gyvenamosios ar verslo įmonės veiklos vietos.*
2. *Profesinio mokymo įstaigų vykdomų programų struktūra – plačiąja prasme – atitinka regiono ekonomikos struktūrą, t. y. tiek Alytaus mieste, tiek visame regione **yra užtikrinta įvairaus turinio profesinio mokymo paslaugų pasiūla** – sukurtos sąlygos tenkinti suaugusiųjų asmenų individualius ir darbo rinkos poreikius.*

3. *Didžiausia Alytaus regione profesinio mokymo įstaiga – Alytaus profesinio rengimo centras veikia kaip daugiaprogramis regioninis profesinio mokymo centras.*
4. *Alytaus rajone veikianti viešoji įstaiga Daugų technologijos ir verslo mokykla yra daugiaprogramė profesinės mokykla, kurioje dera ir toliau teikti aplinkinių gyventojų ir Alytaus rajone veikiančių verslo įmonių poreikius atitinkančias profesinio mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugas.*
5. *Stiprinant profesinio mokymo įstaigų tinklą, aktualu įvertinti profesinio mokymo įstaigų su itin mažu mokinių skaičiumi galimybę konkuruoti ir išlikti regione – **siūlytina svarstyti Varėnos technologijos ir verslo mokyklos prijungimą prie Alytaus profesinio rengimo centro** ir profesinio mokymo paslaugų prieinamumo išsaugojimą Varėnoje įkuriant Alytaus profesinio rengimo centro skyrių ar filialą.*

3.7. Marijampolės regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Marijampolės regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkerius metus) analizė rodo, jog bendras užimtųjų skaičius regione mažėjo nuo 64,3 tūkst. asmenų 2015 m. pabaigoje iki 59,3 tūkst. asmenų 2020 m. pabaigoje. **Maždaug 57,0 proc. kasmet jų dirba paslaugas teikiančiose įmonėse** arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. Per analizuojamą laikotarpį Marijampolės regione trijuose sektoriuose užimtų asmenų skaičius keitėsi nežymiai, tuo tarpu **žemės ūkio sektoriuje skaičiuojamų užimtųjų sumažėjo beveik dvigubai** (nuo 17,8 tūkst. 2015 m. pabaigoje iki 9,0 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje). Detali užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.7.1 paveiksle.

3.7.1 paveikslas. Marijampolės regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis¹³, **2021 m. pradžioje Marijampolės regione buvo 82 825 darbingo amžiaus asmenys** ir 31 187 pensinio amžiaus asmenys tai (prisimenant užimtųjų skaičiaus pasiskirstymo pagal ūkio šakas analizę) rodo, jog **daugiau nei ketvirtadalis regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedirba**¹⁴. Tai gali

¹³ Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt> [žiūrėta 2021 10 17].

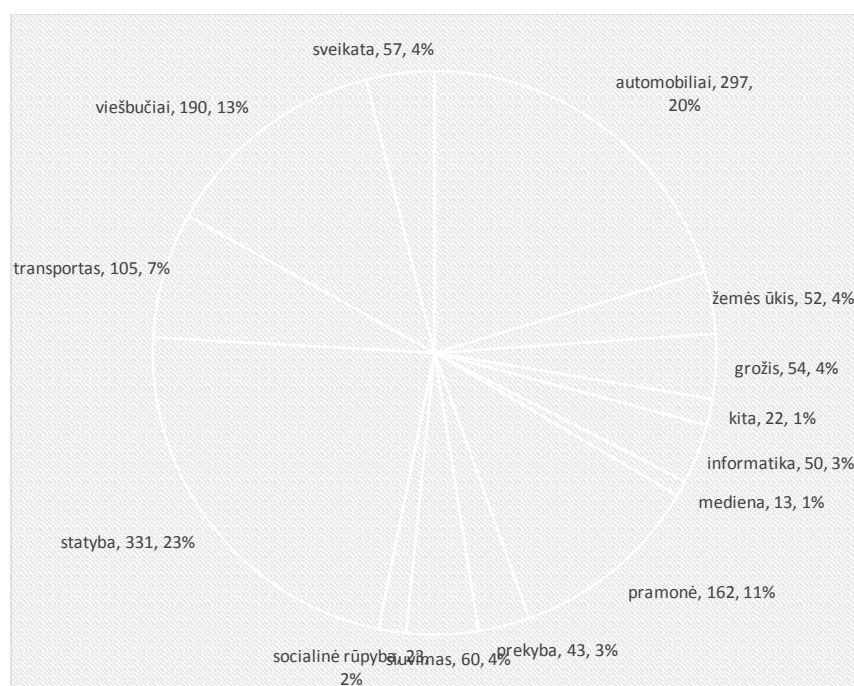
¹⁴ Taip pat įvertinant faktą, kad dalis pensinio amžiaus asmenų vis dar yra darbo rinkos dalyviai.

reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Natūralu, jog daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno regiono centre, Marijampolėje (33,4 tūkst.) ir netolimoje miesto aplinkoje – Vilkaviškio rajone (20,6 tūkst.). Šakių rajono savivaldybėje 2021 m. pradžioje gyveno 15,9 tūkst. darbingo amžiaus asmenų, tuo tarpu į regiono sudėtį įeinančių Kalvarijos ir Kazlų Rūdos savivaldybėse – po vidutiniškai 6,5 tūkst. darbingo amžiaus asmenų.

Visose Marijampolės regiono bendrojo ugdymo įstaigose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 1 396 septintokai, 1 405 aštuntokai, 1 308 devintokai ir 1 459 dešimtokai, taigi, prisimenant tendencijas, galima daryti prielaidą, kad **tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m. pasirinks tik 350 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, šį skaičių galima padidinti iki 450 asmenų kasmet.**

Marijampolės regione esant darbingo amžiaus asmenų, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant reikšmingiems pramonės bei žemės ūkio sektoriams, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti paslaugų asmenims, automobilių remonto, inžinerinės pramonės ir žemės ūkio sektorių specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Marijampolės regione yra nemažas. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir minimų sektorių mokymo programų paklausa vienintelėje regiono profesinio mokymo įstaigoje (žr. 3.7.2 paveikslą).

3.7.2 paveikslas. Marijampolės profesinio rengimo centro *programų portfelio* sudėtis ir besimokiusių asmenų skaičius 2020 m. pabaigoje.

Marijampolės regione veikia viena profesinio mokymo įstaiga – Marijampolės profesinio rengimo centras, kuriame mokosi 1 799 mokiniai, dirba 245 darbuotojai, veikia du sektoriai praktinio mokymo centrai – Žemės ūkio technologijų bei Melioracijos (kelių statybos / remonto) transporto darbuotojų.

3.7.1 lentelė. Marijampolės regiono profesinio mokymo įstaigų informacija

Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalnininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius *	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)
1.	Marijampolės profesinio rengimo centras	Žemės ūkio technologijų Melioracijos (kelių statybos/remonto) transporto darbuotojų	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; pagrindinio; vidurinio	1799	245	24,51 proc.	70,98 proc.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir **2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

Apibendrinimas

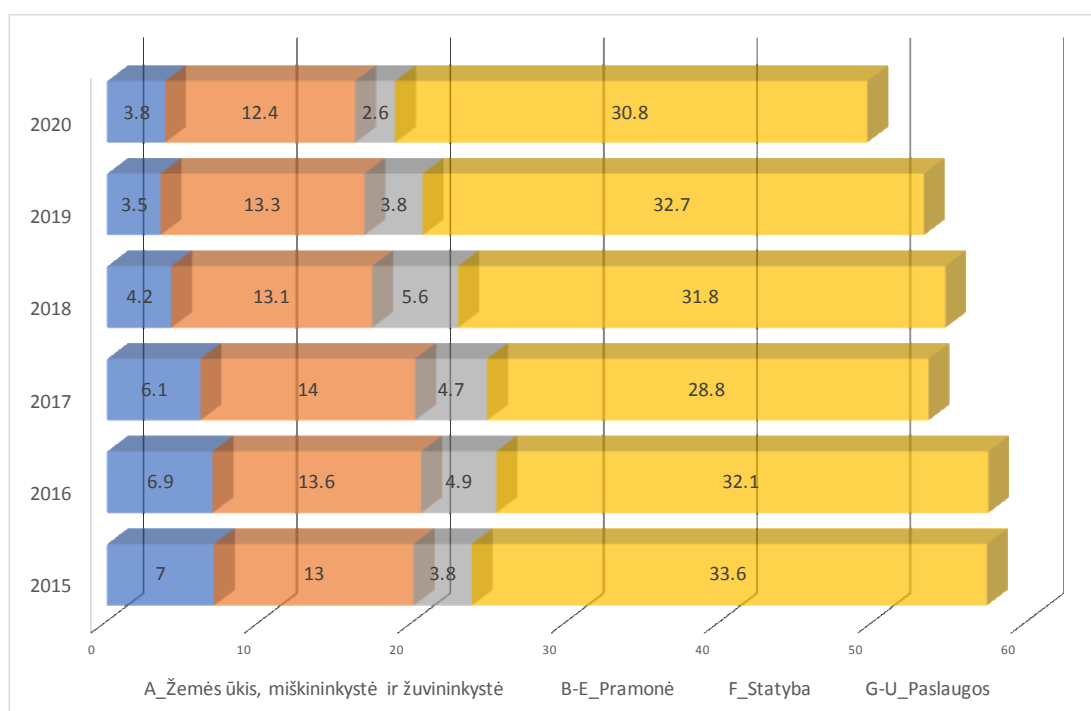
*Marijampolės profesinio rengimo centro mokinių priėmimo dinamika ir mokymo programų struktūra rodo, kad **Marijampolės regione** tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams yra užtikrintas profesinio mokymo paslaugų prieinamumas¹⁵. Marijampolės profesinio rengimo centras yra daugiaprogramė profesinės mokykla, kurioje dera ir toliau teikti aplinkinių gyventojų ir Marijampolės regione veikiančių verslo įmonių poreikius atitinkančias profesinio mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugas.*

¹⁵ Marijampolės profesinio rengimo centras turi profesinio mokymo paslaugas teikiančius skyrius Vilkaviškyje ir Kudirkos Naumietyje.

3.8. Utenos regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Utenos regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkis metus) analizė rodo, jog bendras užimtųjų skaičius regione mažėjo nuo 57,4 tūkst. asmenų 2015 m. pabaigoje iki 49,6 tūkst. asmenų 2020 m. pabaigoje. **Maždaug 62,0 proc. kasmet jų dirba paslaugas teikiančiose įmonėse** arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. Per analizuojamą laikotarpį Utenos regione trijuose sektoriuose užimtųjų skaičius mažėdamas keitėsi nežymiai, tuo tarpu **žemės ūkio sektoriuje sumažėjo beveik dvigubai** (nuo 7,0 tūkst. 2015 m. pabaigoje iki 3,8 tūkst. 2020 m. pabaigoje). Detali užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.8.1 paveiksle.

3.8.1 paveikslas. Utenos regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis¹⁶, **2021 m. pradžioje Utenos regione buvo 73 495 darbingo amžiaus asmenys** ir 34 015 pensinio amžiaus asmenų. Tai (prisimenant užimtųjų skaičiaus pasiskirstymo pagal ūkio šakas analizę) rodo, jog **daugiau nei trečdalis regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedirba**¹⁷ arba jų pajamų šaltinis yra

¹⁶ Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

¹⁷ Taip pat įvertinant faktą, kad dalis pensinio amžiaus asmenų vis dar yra darbo rinkos dalyviai.

trumpalaikiai įvairaus pobūdžio darbai / paslaugos, neapibrėžiamos sutartiniais darbo santykiais ar kitaip įpareigojančiomis sutartimis, kurios leistų šią dalį asmenų priskirti kažkuriai iš užimtųjų grupių. Tai taip pat gali reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Natūralu, jog daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno regiono centrinėje, Utenos rajono savivaldybėje (22,8 tūkst.). Anykščių rajono savivaldybėje 2021 m. pradžioje gyveno 13,3 tūkst., o Molėtų ir Visagino rajonų savivaldybėse truputį mažiau – po vidutiniškai 10,3 tūkst. darbingo amžiaus asmenų. Tuo tarpu į regiono sudėtį įeinančių Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybėse dar mažiau – tik po vidutiniškai 8,3 tūkst. darbingo amžiaus asmenų.

Visose Utenos regiono bendrojo ugdymo įstaigose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 986 septintokai, 1 016 aštuntokų, 953 devintokai ir 988 dešimtokai, taigi, prisimenant tendencijas, galima daryti prielaidą, kad **tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022-2025 m. pasirinks vos 240 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, šį skaičių galima padidinti iki 320 asmenų kasmet.**

Utenos regione esant darbingo amžiaus asmenų, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant itin reikšmingam pramonės sektoriui, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti paslaugų asmenims, IT ir telekomunikacijų srities, automobilių remonto, maisto ir inžinerinės pramonės bei žemės ūkio sektorių¹⁸ specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Utenos regione yra nemažas. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir minimų sektorių mokymo programų pakankama paklausa regiono profesinio mokymo įstaigose.

Utenos regione veikia 4 profesinio mokymo įstaigos (žr. 3.8.1 lentelę). Didžiausioje regione profesinio mokymo įstaigoje – Aukštaitijos profesinio rengimo centre mokosi 678 mokiniai, dirba 134 darbuotojai.

¹⁸ Utenos regione veikiančiame Aukštaitijos profesinio rengimo centre (buvusi Alantos technologijos ir verslo mokykla) veikia žemės ūkio sektorinis praktinio mokymo centras.

3.8.1 lentelė. Utenos regiono profesinio mokymo įstaigų informacija

Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius *	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)
1.	Aukštaitijos profesinio rengimo centras	Žemės ūkio	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	678	134	0 proc.	75,34 proc.
2.	Utenos regioninis profesinio mokymo centras	Maisto pramonės	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	507	97	13,07 proc.	63,32 proc.
		Prekybos					
3.	Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centras	Energetikos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	560	98	43,87 proc.	72,90 proc.
4.	Zarasų profesinė mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; pagrindinio; vidurinio	552	80	4,90 proc.	73,53 proc.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir

**2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

Regionė veikia 4 sektoriniai praktinio mokymo centrai, kurie įsikūrę trijose profesinio mokymo įstaigose. Visose profesinio mokymo įstaigose Utenos regione įgyvendinamas bendrasis ugdymas ir pirminio bei tęstinio profesinio mokymo programos. Išskirtinai didelė dalis Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centro mokinių mokosi pameistrystės mokymo forma – 43,87 proc.

Apibendrinimas

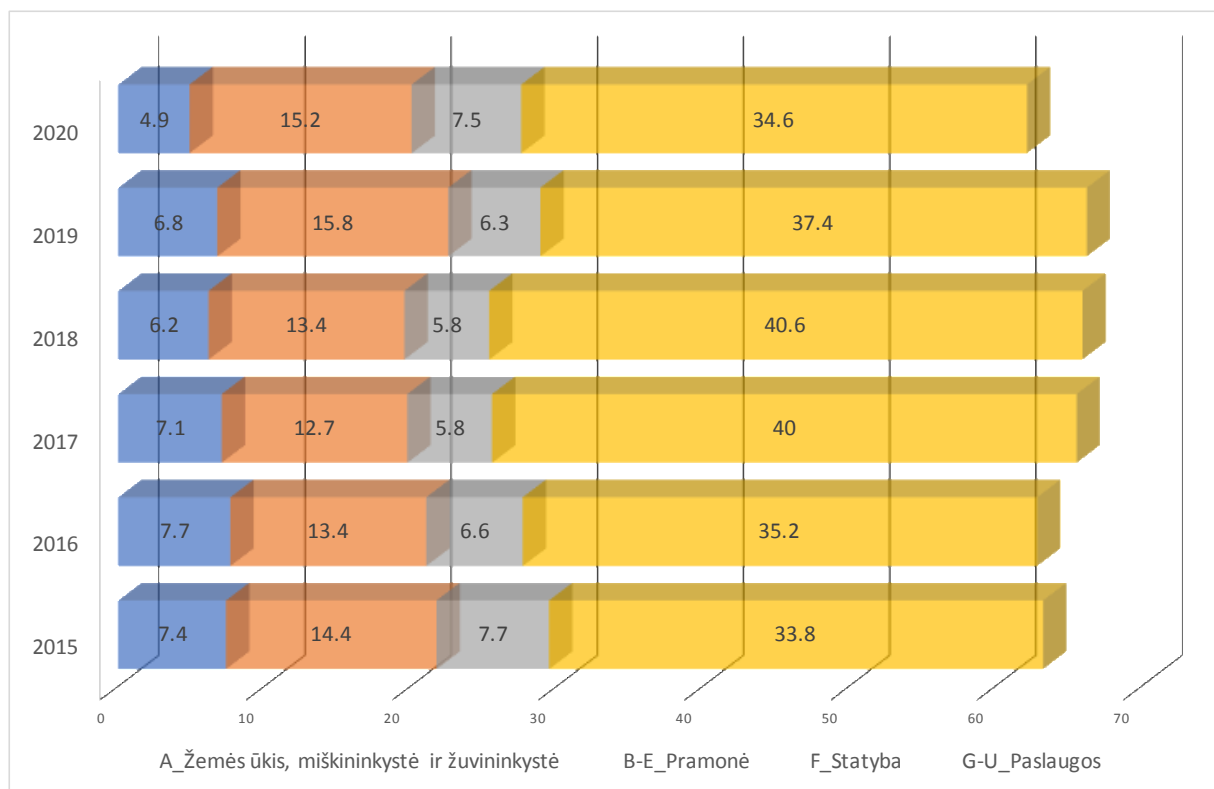
Išnagrinėjus Utenos regiono profesinio mokymo įstaigų programas, priėmimo dinamiką ir įstaigų mokymo programų struktūrą, matoma:

1. *Utenoje ir didesniuose regiono miestuose (savivaldybių centruose) bei Alantos miestelyje (Molėtų r.) veikia po vieną profesinio mokymo įstaigą, kurioje teikiamos profesinio mokymo paslaugos, t. y. tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams yra **užtikrintas profesinio mokymo paslaugų prieinamumas**, profesinei mokyklai esant ne toliau kaip maždaug 30 kilometrų nuo asmens gyvenamosios ar verslo įmonės veiklos vietos.*
2. *Profesinio mokymo įstaigų vykdomų programų struktūra – plačiąja prasme – atitinka regiono ekonomikos struktūrą, t. y. tiek Utenos mieste, tiek visame regione yra **užtikrinta įvairaus turinio profesinio mokymo paslaugų pasiūla** – sukurtos sąlygos tenkinti suaugusiųjų asmenų individualius ir darbo rinkos poreikius.*
3. *Teoriškai turinti būti didžiausia Utenos regione profesinio mokymo įstaiga Utenos regioninis profesinio rengimo centras visgi tokia nėra – mokinių joje mokosi mažiausiai iš visų keturių regiono mokyklų. Nors galėtų veikti kaip daugiaprogramis regioninis profesinio mokymo centras, Utenos regioninis profesinio rengimo centras (Utenos RPRC), skirtingai nei beveik trigubai gausesni analogiški centrai Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje ar Marijampolėje, siūlo ne visą programų grupių spektrą, pvz., jame nėra regionų centrinėms profesinio mokymo įstaigoms tradiciškai būdingų grožio, sveikatinimo, inžinerijos ar IT specialistų rengimo programų. **Siūlytina svarstyti apie regioninio centro stiprinimo galimybes telkiant žmogiškuosius išteklius bei investicijas.***
4. *Kitos Utenos regiono profesinio mokymo įstaigos veikia aplink regiono centrą išsidėsčiusių mažesnių savivaldybių centruose ar netoli jų. Aukštaitijos profesinio rengimo centras, Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centras ir Zarasų profesinė mokykla yra daugiaprogramės rajonų centrų profesinės mokyklos, kuriose aktualu svarstyti priemones įstaigoms stiprinti, siekiant atliepti regiono bei šalies darbo rinkos poreikius. Išliekant neigiamoms demografinėms tendencijoms ir negerėjant mokinių, siekiančių įgyti profesinę kvalifikaciją kartu su viduriniu išsilavinimu, rodikliui, artimiausioje ateityje gali tekti kartu su socialiniais partneriais ir savivaldybėmis spręsti regiono profesinio mokymo įstaigų tinklo peržiūros klausimą.*

3.9. Telšių regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Telšių regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkerius metus) analizė rodo, jog bendras užimtųjų skaičius regione mažėjo nuo 63,3 tūkst. asmenų 2015 m. pabaigoje iki 62,2 tūkst. asmenų 2020 m. pabaigoje. **Maždaug 56,0 proc. kasmet jų dirba paslaugas teikiančiose įmonėse** arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. Per analizuojamą laikotarpį Telšių regione trijuose sektoriuose užimtųjų skaičius, truputį didėdamas, keitėsi nežymiai, tuo tarpu **žemės ūkio sektoriuje sumažėjo trečdaliu** (nuo 7,4 tūkst. 2015 m. pabaigoje iki 4,9 tūkst. 2020 m. pabaigoje). Detali užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.9.1 paveiksle.

3.9.1 paveikslas. Telšių regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt> [žiūrėta 2021 10 17].

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis¹⁹, **2021 m. pradžioje Telšių regione buvo 78 947 darbingo amžiaus asmenys** ir 29 213 pensinio amžiaus asmenų tai (prisimenant užimtųjų skaičiaus pasiskirstymo pagal ūkio šakas analizę) rodo, jog **apie penktadalis**

¹⁹ Šaltinis: LR Oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt> [žiūrėta 2021 10 18].

regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedarba²⁰ arba jų pajamų šaltinis yra trumpalaikiai įvairaus pobūdžio darbai / paslaugos, neapibrėžiamos sutartiniais darbo santykiais ar kitaip įpareigojančiomis sutartimis, kurios leistų šią dalį asmenų priskirti kažkuriai iš užimtųjų grupių. Tai taip pat gali reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Skirtingai nei kitų regionų atveju, daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno ne regiono centrinėje Telšių (23,2 tūkst.) savivaldybėje, o Mažeikių rajono savivaldybėje (31,6 tūkst.). Plungės rajono savivaldybėje 2021 m. pradžioje gyveno 19,8 tūkst., o Rietavo savivaldybėje žymiai mažiau – tik 4,4 tūkst. darbingo amžiaus asmenų.

Visose Telšių regiono bendrojo ugdymo įstaigose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 1 349 septintokai, 1 374 aštuntokai, 1 290 devintokų ir 1 391 dešimtokas, taigi, prisimenant tendencijas, galima daryti prielaidą, kad **tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m. pasirinks tik 350 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, šį skaičių galima padidinti iki 450 asmenų kasmet.**

Telšių regione esant darbingo amžiaus asmenų, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant itin reikšmingam pramonės sektoriui, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti paslaugų asmenims, IT ir telekomunikacijų srities, automobilių remonto, maisto ir inžinerinės pramonės bei žemės ūkio sektorių²¹ specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Telšių regione yra nemažas. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir minimų sektorių mokymo programų pakankama paklausa regiono profesinio mokymo įstaigose.

Telšių regione veikia 3 profesinio mokymo įstaigos (žr. 3.9.1 lentelę), mažiausia mokinių skaičiumi – Plungės technologijų ir verslo mokykla, kurioje mokosi 498 mokiniai. Kitos dvi įstaigos komplektuoja panašų besimokančiųjų skaičių – apie 600 mokinių.

²⁰ Taip pat įvertinant faktą, kad dalis pensinio amžiaus asmenų vis dar yra darbo rinkos dalyviai.

²¹ Utenos regione veikiančiame Aukštaitijos profesinio rengimo centre (buvusi Alantos technologijos ir verslo mokykla) veikia žemės ūkio sektorinis praktinio mokymo centras.

3.9.1 lentelė. Telšių regiono profesinio mokymo įstaigų informacija

Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius *	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)
1.	Mažeikių politechnikos mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; suaugusiųjų vidurinio ugdymo; pagrindinio; vidurinio	611	136	0,86 proc.	66,52 proc.
2.	Plungės technologijų ir verslo mokykla	Žemės ūkio technikos eksploatacijos, priežiūros ir remonto	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio; vidurinio	498	119	16,03 proc.	63,29 proc.
3.	Viešoji įstaiga Telšių regioninis profesinio mokymo centras	Statybos	Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; suaugusiųjų vidurinio ugdymo; suaugusiųjų pagrindinio ugdymo; pagrindinio ugdymo individualizuota; pagrindinio; vidurinio	611	86	18,67 proc.	68,89 proc.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir **2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

Regionė veikia 2 sektorinio praktinio mokymo centrai, kurie įsikūrę dvejose profesinio mokymo įstaigose. Visose profesinio mokymo įstaigose Telšių regione įgyvendinamas platus spektras bendrojo ugdymo programų, tenkinami įvairūs besimokančiųjų poreikiai.

Apibendrinimas

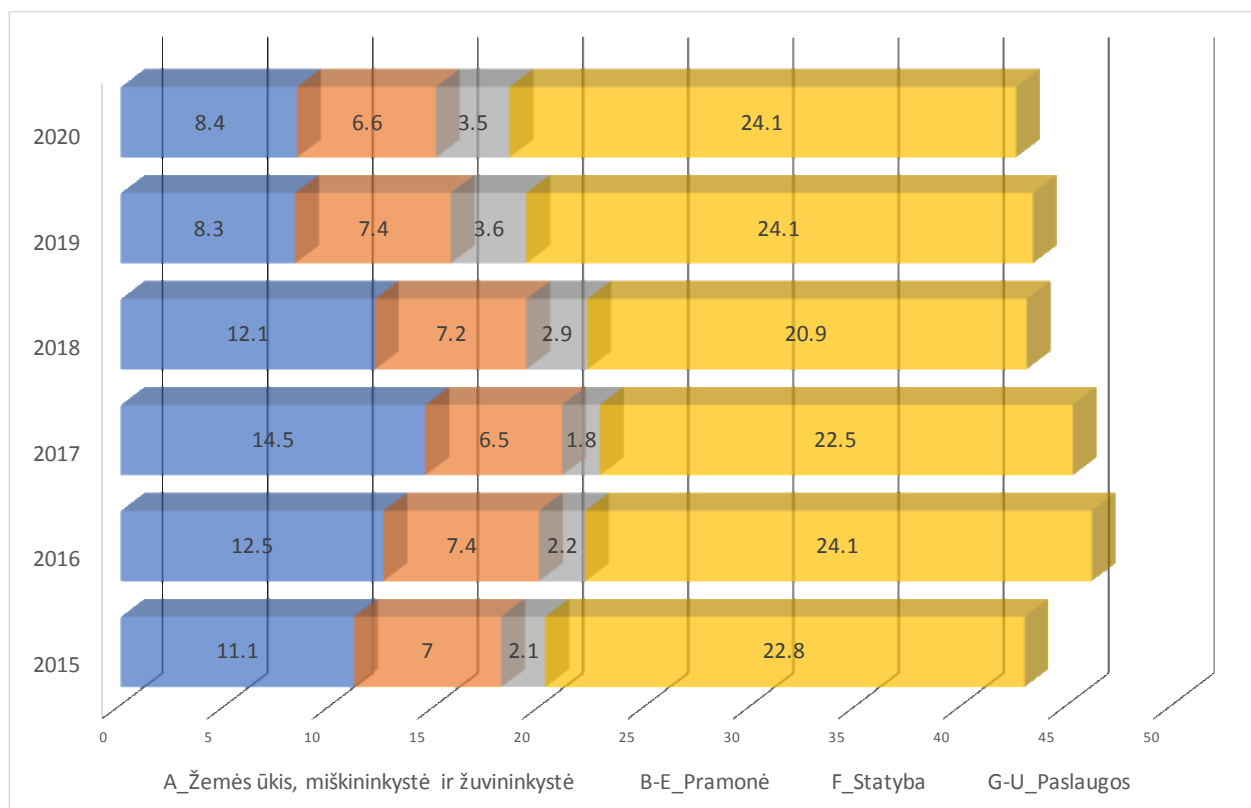
Išnagrinėjus Telšių regiono profesinio mokymo įstaigų programas, priėmimo dinamiką ir įstaigų mokymo programų struktūrą, matoma:

- 1. Telšiuose ir didesniuose regiono miestuose (savivaldybių centruose) veikia po vieną profesinio mokymo įstaigą, kurioje teikiamos profesinio mokymo paslaugos, t. y. tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams **yra užtikrintas profesinio mokymo paslaugų prieinamumas**, profesinei mokyklai esant ne toliau kaip maždaug 30 kilometrų nuo asmens gyvenamosios ar verslo įmonės veiklos vietos.*
- 2. Profesinio mokymo įstaigų vykdomų programų struktūra – plačiąja prasme – atitinka regiono ekonomikos struktūrą, t. y. tiek Telšių mieste, tiek visame regione **yra užtikrinta įvairaus turinio profesinio mokymo paslaugų pasiūla** – sukurtos sąlygos tenkinti suaugusiųjų asmenų individualius ir darbo rinkos poreikius.*

3.10. Tauragės regiono situacijos analizė ir esamos situacijos gerinimo galimybės

Tauragės regione užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes (per pastaruosius penkis metus) analizė rodo, jog bendras užimtųjų skaičius regione nežymiai mažėjo nuo 43,0 tūkst. asmenų 2015 m. pabaigoje iki 42,6 tūkst. asmenų 2020 m. pabaigoje. **Maždaug 56,0 proc. kasmet jų dirba paslaugas teikiančiose įmonėse** arba yra susikūrę darbo vietas, kuriose dominuojančios veiklos yra priskirtinos paslaugų sektoriui. Per analizuojamą laikotarpį Tauragės regione paslaugų sektoriuje dirbančių asmenų skaičius didėjo nuo 22,8 tūkst. 2015 m. pabaigoje iki 24,1 tūkst. 2020 m. pabaigoje, šiam sektoriui per analizuojamą laikotarpį ugtelnant beveik 6 proc. Per 2015–2020 m. laikotarpį Tauragės regione daug ženklesnis santykinis augimas vyko (netgi beveik 67 proc.) statybos sektoriuje, jame užimtųjų padaugėjant nuo 2,1 tūkst. 2015 m. pabaigoje iki 3,5 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje. Per analizuojamą laikotarpį statybos sektorius traukėsi nežymiai (nuo 7,0 tūkst. 2015 m. pabaigoje iki 6,6 tūkst. užimtųjų 2020 m. pabaigoje), tuo tarpu **žemės ūkio sektoriuje užimtųjų skaičius sumažėjo ketvirtadaliu** (nuo 11,1 tūkst. 2015 m. pabaigoje iki 8,4 tūkst. 2020 m. pabaigoje). Detali Tauragės regiono užimtųjų pasiskirstymo pagal giminiškų ekonominių veiklos rūšių grupes informacija pateikiama 3.10.1 paveiksle.

3.10.1 paveikslas. Tauragės regiono užimtųjų skaičiaus kaitos tendencijos 2015–2020 m.

Šaltinis: LR Oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt>.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis²², **2021 m. pradžioje Tauragės regione buvo 54 575 darbingo amžiaus asmenys** ir 21 445 pensinio amžiaus asmenys. Tai (prisimenant užimtųjų skaičiaus pasiskirstymo pagal ūkio šakas analizę) rodo, jog **apie penktadalis regione gyvenančių darbingo amžiaus asmenų nedarba²³ arba jų pajamų šaltinis yra trumpalaikiai įvairaus pobūdžio darbai / paslaugos**, neapibrėžiamos sutartiniais darbo santykiais ar kitaip įpareigojančiomis sutartimis, kurios leistų šią dalį asmenų priskirti kažkuriai iš užimtųjų grupių. Tai taip pat gali reikšti, kad šie asmenys yra rinkoje nepaklausios kvalifikacijos arba nekvalifikuoti, todėl jiems sunku rasti priimtina apmokamą samdomą darbą. Natūralu, kad daugiausia darbingo amžiaus asmenų 2021 m. pradžioje gyveno regiono centrinėje, Tauragės rajono savivaldybėje (22,6 tūkst.). Į regiono sudėtį įeinančių kitų rajonų savivaldybėse gyvenančių užimtųjų skaičiai buvo mažesni: 14,4 tūkst. – Jurbarko rajono savivaldybėje, 13,2 tūkst. – Šilalės rajono savivaldybėje ir tik 4,7 tūkst. darbingo amžiaus asmenų – Pagėgių savivaldybėje.

Visose Tauragės regiono bendrojo ugdymo įstaigose 2020–2021 m. m. mokėsi (žr. 3.1 lentelę) 917 septintokų, 856 aštuntokai, 864 devintokai ir 897 dešimtokai, taigi, prisimenant tendencijas, galima daryti prielaidą, kad **tolimesnį mokymąsi profesinio mokymo įstaigose 2022–2025 m. pasirinktų tik 220 šių asmenų kasmet, neatmetant tikimybės, kad, įgyvendinant aktyvias profesinio mokymo populiarinimo ir profesinio mokymo paslaugų teikimo organizavimo priemones, šį skaičių galima padidinti iki 350 asmenų kasmet.**

Tauragės regione esant darbingo amžiaus asmenų, taip pat dominuojant paslaugų sektoriui ir esant reikšmingiems pramonės bei žemės ūkio sektoriams, šiame regione yra palanki ir perspektyvi aplinka plėtoti paslaugų asmenims, statybos, automobilių remonto, inžinerinės pramonės bei žemės ūkio sektorių specialistų rengimą, kadangi šių sričių praktinio mokymo paslaugų poreikio potencialas Tauragės regione yra nemažas. Pastarąją prielaidą sustiprina dar ir minimų sektorių mokymo programų pakankama paklausa regiono profesinio mokymo įstaigose.

Tauragės regione veikia 2 profesinio mokymo įstaigos – Smalininkų technologijų ir verslo mokykla ir Tauragės profesinio rengimo centras (žr. 3.10.1 lentelę).

3.10.1 lentelė. Tauragės regiono profesinio mokymo įstaigų informacija

Šaltinis: parengta pagal *mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir **pedagogų registro 2020–2021 m. m. duomenis.

²² Šaltinis: LR oficialios statistikos portalas <https://osp.stat.gov.lt> [žiūrėta 2021 10 19].

²³ Taip pat įvertinant faktą, kad dalis pensinio amžiaus asmenų vis dar yra darbo rinkos dalyviai.

Eil. Nr.	Valstybinės profesinio mokymo įstaigos, kurioje Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įgyvendina savininko (dalnininko) teises ir pareigas, pavadinimas	Įstaigoje veikiantis sektorinis praktinio mokymo centras	Įgyvendinamos formaliojo profesinio mokymo programos ir bendrojo ugdymo programos	Bendras mokinių skaičius *	Bendras darbuotojų skaičius**	Pameistrystės forma besimokančių mokinių dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)	Absolventų, dirbusių šeštą mėn. po formaliojo profesinio mokymo programos baigimo, dalies rodiklis (2021 m. išorinio vertinimo duomenys)
1.	Smalininkų technologijų ir verslo mokykla		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pradinio ugdymo individualizuota; pagrindinio ugdymo individualizuota; socialinių įgūdžių ugdymo; vidurinio	349	93	0 proc.	66,14 proc.
2.	Tauragės profesinio rengimo centras		Pirminio profesinio; tęstinio profesinio; pagrindinio ugdymo individualizuota; pagrindinio; vidurinio	445	74	8,24 proc.	53,53 proc.

Šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis, *Mokinių registro 2021 10 01 duomenis ir **2022 02 SODRA atvirus įmonių duomenis (apdraustųjų, už kuriuos mokamos VSD įmokos, skaičius per mėnesį).

Tauragės regione veikiančiose profesinio mokymo įstaigose įgyvendinamas platus spektras bendrojo ugdymo programų, tenkinami įvairūs besimokančiųjų poreikiai.

Apibendrinimas

Išnagrinėjus Tauragės regiono profesinio mokymo įstaigų programas, priėmimo dinamiką ir įstaigų mokymo programų struktūrą, matoma:

1. Tauragėje ir Smalininkuose veikia po vieną profesinio mokymo įstaigą, kurioje teikiamos profesinio mokymo paslaugos, t. y. tiek pavieniams suaugusiems asmenims, tiek įvairių verslo įmonių darbuotojams **yra užtikrintas profesinio mokymo paslaugų prieinamumas**, profesinei mokyklai esant ne toliau kaip maždaug 30 kilometrų nuo asmens gyvenamosios ar verslo įmonės veiklos vietos.
2. Profesinio mokymo įstaigų vykdomų programų struktūra – plačiąja prasme – atitinka regiono ekonomikos struktūrą, t. y. tiek Tauragės mieste, tiek visame regione **yra užtikrinta įvairaus**

turinio profesinio mokymo paslaugų pasiūla – sukurtos sąlygos tenkinti suaugusiųjų asmenų individualius ir darbo rinkos poreikius.
